

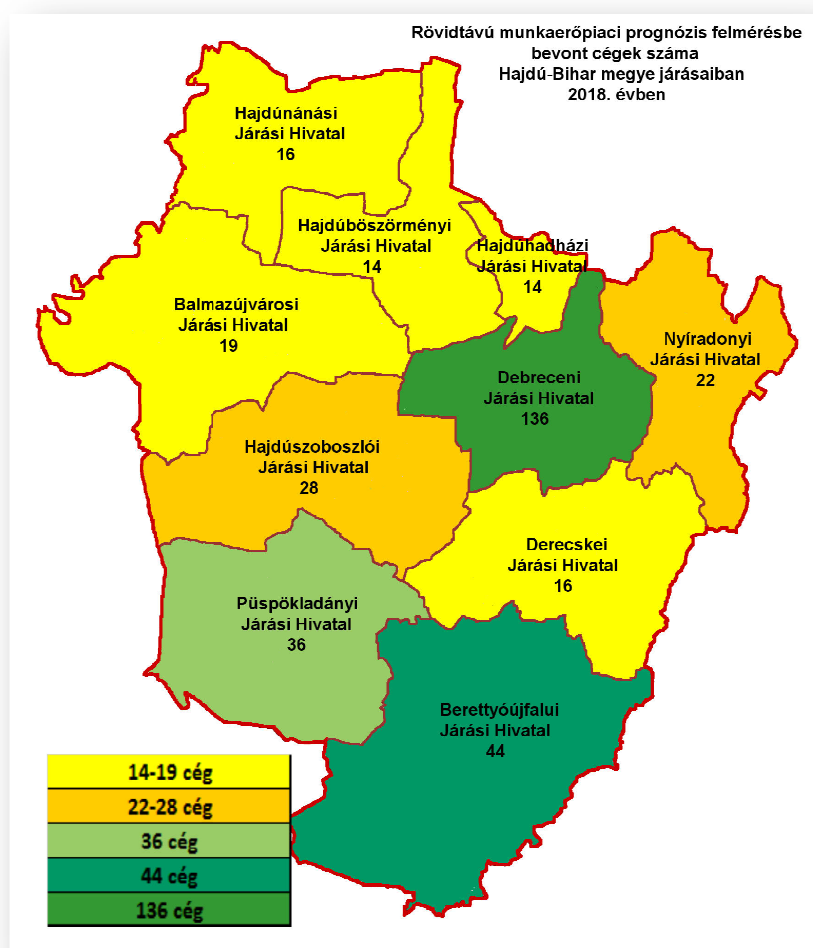
HAJDÚ-BIHAR MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Jóváhagyta:

Tapolcai Zoltán
főosztályvezető

RÖVIDTÁVÚ MUNKAERŐPIACI PROGNÓZIS
HAJDÚ-BIHAR MEGYE
2019. DECEMBER 31-IG

Debrecen, 2019. február

Foglalkoztatási Főosztály

4024 Debrecen, Piac u. 42-48. Telefon: (36 52) 513-000 Fax: (36 52) 513-002 E-mail: foglalkoztatasi@hajdu.gov.hu

TARTALOMJEGYZÉK

I.	A Rövidtávú munkaerőpiaci prognózisfelmérés	2
1.1.	A prognózisfelmérés bemutatása, a felmérés mintájának jellemzése.....	2
1.2.	Társadalmi, gazdasági helyzet KSH adatok alapján Országos.....	2
1.3.	Társadalmi, gazdasági helyzet KSH adatok alapján Hajdú-Bihar megyében	3
1.4.	Hajdú-Bihar megye munkaerőpiaci jellemzői 2018. I-XII. hónapjában az NFSZ adatai alapján	5
II.	A felmérés menete.....	11
2.1.	A részt vevő cégek létszámnagyság-kategóriák szerint (2017-2018.év).....	11
2.2.	Gazdálkodó szervezetek létszámnagyság-kategóriák szerint	12
2.3.	A minta összetétele és ágazati reprezentációja (2018. szeptember).....	12
III.	A foglalkoztatás alakulása a felmérésben részt vevőknél 2017. és 2018. években	13
3.1.	Létszámgazdálkodás 2018. évben.....	13
3.2.	Várható munkaerő-kereslet 2018. év végéig.....	15
3.3.	Tartósan betöltetlen álláshelyek, a létszámváltozással leginkább érintett foglalkozások	18
3.4.	Atipikus foglalkoztatás	20
3.5.	Külföldi állampolgárok a magyar munkaerőpiacon.....	22
3.6.	Pályakezdő fiatalok foglalkoztatása	23
IV.	A megkérdezettek gazdasági tevékenységének tényadatai és a 2019. évi várakozások.....	24
4.1.	Kapacitás-kihasználtság	24
4.2.	Rendelésállomány	29
4.3.	A termelési volumen alakulása	30
4.4.	Beruházások.....	31
4.5.	A vállalkozások üzleti helyzete.....	32
V.	Összegzés	33
	MELLÉKLETEK.....	35
	1. számú melléklet.....	35
	FŐBB MUNKAERŐPIACI INFORMÁCIÓK.....	35

I. A Rövidtávú munkaerőpiaci prognózisfelmérés

1.1. A prognózisfelmérés bemutatása, a felmérés mintájának jellemzése

A rövidtávú munkaerőpiaci prognózis felmérés 2018. évben szeptember-október hónapokban zajlott le, amelyet a munkaügyi szervezet immár 12 éve a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Gazdaság- és Vállalkozáselemező Intézetével (GVI) közös kutatási program keretében végez.

Az országos szintű reprezentatív felmérés a versenyszféra gazdálkodó szervezeteire – a mikro-vállalkozásoktól kezdve a több száz főt foglalkoztató nagy cégekig – terjedt ki. A Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal járási hivatalai foglalkoztatási osztályainak (a továbbiakban: foglalkoztatási osztály) dolgozói és a kamara munkatársai 6.779 céget (52-vel kevesebbet, mint egy évvel korábban) kerestek fel. A kérdések 2018. év tény- és várható adataira, valamint a következő évi várakozásokra terjedtek ki.

Az éves rendszerességgel lebonyolított prognózisfelmérések legfőbb célja a munkaügyi szervezet szempontjából a munkaerőpiacon zajló változások és a munkáltatók emberi erőforrással történő gazdálkodásának megismerése, emiatt a kérdőíven szereplő kérdések többsége erre irányul. A felmérés emellett természetesen kiterjed a bevont cégek gazdasági helyzetének, ezen belül a konjunkturális helyzetének, a kapacitáskihasználtságuknak, a termelési volumenüknek, beruházásaiknak az alakulására is. Ezen tényezők együttes megismerése révén prognosztizálható a régió főbb munkaerőpiaci folyamatainak alakulása, leírhatóak a rövidtávon várható változások, nyomon követhetőek a foglalkoztatásban jelentkező tendenciák.

1.2. Társadalmi, gazdasági helyzet KSH adatok alapján Országos¹

A bruttó hazai termék volumene Magyarországon 2018. év III. negyedévében 4,9%-kal meghaladta az előző év azonos időszakát. A növekedéshez a legtöbb nemzetgazdasági ág hozzájárult, legnagyobb mértékben a piaci alapú szolgáltatások. A szezonálisan és naptárhatással kiigazított és kiegyensúlyozott adatok szerint a gazdaság teljesítménye az előző év azonos negyedévéhez mérten 5,2%-kal, az előző negyedévhez viszonyítva 1,3%-kal nőtt. A gazdasági teljesítmény 2018. év I–III. negyedévében 4,8%-kal haladta meg az egy évvel korábbi. A **mezőgazdaság** hozzáadott értéke 3,4%-kal meghaladta az egy évvel korábbi. Az **iparteljesítménye** 2,7%-kal, ezen belül a feldolgozóiparé 2,5%-kal nőtt az előző év azonos időszakához mérten. A gép és gépi berendezés gyártása, valamint a közúti jármű gyártása kivételével a jelentősebb súlyú feldolgozóipari ágazatok mindegyike bővült. Az **építőipar** hozzáadott értéke 28%-kal emelkedett, ezen belül minden ágazatban erőteljes növekedés jellemző. A **szolgáltatások** bruttó hozzáadott értéke együttesen 3,8%-kal nőtt, a legnagyobb bővülést a kereskedelem, szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás (6,9%) érte el. A szakmai, tudományos, műszaki és adminisztratív tevékenység együttes teljesítménye 6,4%-kal nőtt. Az információ, kommunikáció nemzetgazdasági ág hozzáadott értéke 5,1%-kal, a

¹ Forrás: idézet KSH gyorstájékoztatói

szállítás, raktározásé 3,7%-kal emelkedett. A pénzügyi, biztosítási tevékenység teljesítménye 2,5%-kal növekedett, amit nagyrészt a pénzügyi közvetítési szolgáltatások közvetetten mért díjának (FISIM) javulása okozott, emellett a nem pénzügyi vállalatok és a háztartások hitel- és betétállománya is emelkedett. A közigazgatás, oktatás, egészségügy együttes hozzáadott értéke nem változott. A bruttó hazai termék 2018. év III. negyedévi, 4,9%-os növekedéséhez a szolgáltatások 2,2%-ponttal, az építőipar 1,1%-ponttal, az ipar 0,6%-ponttal járultak hozzá. A szolgáltatásokon belül a kereskedelem, szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás (0,7%-pont), illetve a szakmai, tudományos, műszaki és adminisztratív tevékenység (0,5%-ponttal) hozzájárulása volt a legjelentősebb.

1.3. Társadalmi, gazdasági helyzet KSH adatok alapján Hajdú-Bihar megyében²

Hajdú-Bihar megyében 2018. év I–III. negyedévében – az országos csökkenéssel szemben – az elveszületések és a halálozások száma is emelkedett. A népesség természetes fogyása 28%-kal nagyobb mértékű volt, mint 2017. év azonos időszakában. A KSH munkaerő-felmérése alapján a foglalkoztatottak száma bővült, a munkanélkülieké csökkent a 2017. év III. negyedévi adatokhoz viszonyítva. A foglalkoztatási arány elmaradt az országotól, a munkanélküliségi ráta meghaladta azt. Az alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete 2018. év I–III. negyedévében az országost meghaladóan emelkedett, azonban nominálisan továbbra is jóval (56 ezer forinttal) alacsonyabb volt a hazai átlagnál. A megyében 2018. évben a nyári betakarítású gabonafélék összes termése a 2017. évinél 1,6%-kal kevesebb volt. A telephelyi adatok alapján az ipar I–III. negyedévi teljesítménye 5,6%-kal felülmúlta az egy évvel azelőttit, a megyei székhelyű szervezetek építőipari termelése 18%-kal bővült. A beruházások teljesítményértéke összehasonlításon számítva 23%-kal több volt, mint 2017. év azonos időszakában. Az elmúlt év első kilenc hónapjában több lakást vettek használatba, mint egy évvel korábban, a lakásépítések népességre vetített száma azonban alacsonyabb volt az átlagosnál. A kereskedelmi szálláshelyek vendégforgalma élénkült, a vendégek és a vendégéjszakák száma is meghaladta a 2017. év I–III. negyedévit. A vendégéjszakák alapján a növekedés a külföldi vendégek körében volt jelentősebb.

Hajdú-Bihar megyében 2018. év III. negyedévében a 15–74 éves népesség 62,6%-a, 251 ezer fő volt gazdaságilag aktív, számuk 2,1%-kal több volt, mint egy évvel korábban. Az aktivitási arány kismértékben (0,1%-ponttal) elmaradt az országotól. A munkaerőpiacon 236 ezer fő foglalkoztatottként, 16 ezer fő munkanélküliként jelent meg. A foglalkoztatottak száma az országosnál nagyobb mértékben nőtt, a munkanélkülieké annál kevésbé csökkent 2017. év III. negyedévéhez képest. A foglalkoztatási ráta 58,7%, a munkanélküliségi ráta 6,3% volt, előbbi 1,7%-ponttal alacsonyabb, utóbbi 2,4%-ponttal magasabb volt az országos átlagnál. Az inaktívak száma 150 ezer főt tett ki, 4,7%-kal kevesebbet az egy évvel korábbinál.

A teljes munkaidőben alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete Hajdú-Bihar megyében 2018. év I–III. negyedévében 268 ezer forint, a családi kedvezmény nélkül számított havi nettó átlagkereset 178 ezer forint volt. A bruttó és nettó átlagkereset egyaránt 12,1%-kal múlta felül a 2017. év I–III. negyedévit, a növekedés üteme valamelyest meghaladta az

² Forrás: idézet KSH Fókuszban a megyék 2018. I–III negyedév Hajdú-Bihar megye

országos átlagot. A keresetek 17,3%-kal alacsonyabbak voltak, mint országosan. A keresetnövekedés a versenyszférában 9,6%-ot, a költségvetési szférában 15,4%-ot tett ki. Az alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete a versenyszférában 276 ezer, a költségvetési szférában 262 ezer forint volt. A nemzetgazdasági ágak közül a kereseti szélsőértéket az energiaipar (444 ezer forint) és az egészségügyi szolgáltatás (141 ezer forint) képviselték. Előbbi 176 ezerrel meghaladta, utóbbi 127 ezer forinttal elmaradt a megyei átlagkeresettől. Az átlagkereset a fizikai foglalkozásúaknál 13,2%-kal, a szellemieknél 9,9%-kal emelkedett. A fizikai foglalkozásúak bruttó átlagkeresete 200 ezer, a szellemieké 355 ezer forintra bővült. Az átlagos havi munkajövedelem 2018. év I–III. negyedévében 278 ezer forint volt, ami 11,9%-os növekedést jelent az egy évvel korábbi szinthez viszonyítva. A kereseten felüli egyéb munkajövedelem aránya 3,6% volt.

Hajdú-Bihar megyében a 2018. év szeptemberi zárónapon 23 ezer álláskeresőt tartottak nyilván, 5,4%-kal kevesebbet, mint egy évvel korábban. A csökkenés mértéke kisebb volt az országosnál. A pályakezdő álláskeresők száma (2.784 fő) 13%-kal visszaesett, az összes álláskeresőhöz viszonyított arányuk 12% volt. Az álláskeresők 39%-a legfeljebb 3 hónapja, 28%-a tartósan, egy évet meghaladóan nem tudott elhelyezkedni. A tartósan állás nélkül lévők száma 11%-kal kevesebb a 2017. év szeptemberinél. Az álláskeresők 43%-a legfeljebb az általános iskola 8 osztályával, 25%-a szakmunkás, szakiskolai bizonyítvánnyal, 26%-a érettségivel, illetve technikus végzettséggel, 5,3%-a diplomával rendelkezett. A nyilvántartott álláskeresők 32%-a szociális ellátásban, 11%-a álláskeresési járadékban, 10%-a álláskeresési segélyben részesült, 47%-uk nem kapott semmilyen pénzügyi ellátást. Az ellátottak aránya az előző év azonos időpontjához viszonyítva 2,9%-ponttal emelkedett. Szeptember végén 5,2 ezer betöltetlen álláshelyet tartottak nyilván, 26%-kal kevesebbet, mint az előző év azonos időpontjában. Tíz üres álláshelyre 44 álláskereső jutott, 9-cel több, mint 2017. év szeptemberében.

Hajdú-Bihar megyei székhellyel 2018. év szeptember végén 106 ezer gazdasági szervezetet tartottunk nyilván, 1,3%-kal (országosan 2,1%-kal) többet, mint egy évvel korábban. A 100 ezer vállalkozás 19%-át társas gazdálkodási formában, 81%-át önálló vállalkozóként regisztrálták. Az előbbieik száma egy év alatt 2,8%-kal csökkent, az utóbbiaké 2,5%-kal nőtt. A 19 ezer társas vállalkozás 69%-át kitevő korlátolt felelősségű társaságok és a 27%-át képviselő betéti társaságok száma egyaránt 2,7%-kal fogyott. Részvénytársaságból 4-gyel több (184), szövetkezetből egytizeddel kevesebb (288) szerepelt a regisztrációban, mint 2017. év szeptember végén. A társas vállalkozások 92%-a legfeljebb 9 főt foglalkoztatott, a 249 fő feletti foglalkoztatókból 31 volt a megyében. Szeptember végén a társas vállalkozások 6,4%-a csődeljárás, kényszertörlesztés vagy felszámolási eljárás alatt volt, 0,3%-ponttal kisebb részük, mint egy évvel korábban. Az eljárás alá vont vállalkozások részaránya a korlátolt felelősségű társaságoknál 6,9%-ot, a részvénytársaságoknál 6,5%-ot tett ki. A 81 ezer önálló vállalkozó 33%-a fő-, 43%-a mellékfoglalkozásúként, 24%-a nyugdíjasként tevékenykedett. Fő- és mellékfoglalkozás keretében többen, nyugdíj mellett kevesebben vállalkoztak az egy évvel korábbinál. Főtevékenységük alapján a társas vállalkozások a kereskedelem (25%), a tudományos és műszaki tevékenység (15%), az építőipar (11%) és az ipar (9,5%) területén, az önálló vállalkozók a mezőgazdaság (54%) és az ingatlanügyletek (10%) nemzetgazdasági ágakban fordultak elő leggyakrabban.

A Hajdú-Bihar megyei székhelyű gazdasági szervezetek 2018. év I–III. negyedévében 119 milliárd forint értékű új beruházást valósítottak meg, összehasonlítva áron 23%-kal többet az egy évvel korábbinál. A növekedés meghaladta a 19%-os hazai átlagot. A fejlesztési források 29%-át a feldolgozóiparban, 14%-át a mezőgazdaságban, 11%-át pedig az energiaiparban használták fel. A feldolgozóipar beruházásainak volumene 19%-kal, a mezőgazdaságé 15%-kal, az energiaiparé pedig 20%-kal bővült. A feldolgozóiparon belül a gép, gépi berendezés gyártása, valamint a vegyipar területén valósultak meg a legnagyobb értékű beruházások. Anyagi-műszaki összetétel szerint a fejlesztési források 43-43%-át épületek és egyéb építmények építésére, valamint gépek és berendezések beszerzésére, 9,4%-át járművek vásárlására fordították. Az épületek és egyéb építmények beruházási volumene 42%-kal, a gépeké, berendezéseké 16%-kal, a járműveké pedig 1,8%-kal emelkedett. Az értékek alapján a gépek, berendezések 54%-a, a járművek 96%-a importból származott.

1.4. Hajdú-Bihar megye munkaerőpiaci jellemzői 2018. I-XII. hónapjában az NFSZ adatai alapján³

A Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal járási hivatalainak foglalkoztatási osztályai (továbbiakban: járási hivatalok) regiszterében 23.238 fő álláskereső szerepelt 2018. év 1-12. hónapjának átlagában, amely az előző év 1-12. hónapjának átlagához képest 2.032 fővel való, 8%-os **csökkenést** jelent.

Az álláskeresők között 2018. év 1-12. hónapjának átlagában⁴ **10.905 férfi** és **12.333 nő** szerepelt, arányuk 46,9% illetve 53,1%. A rendszerben 2017. február hónapig kevesebb női regisztrált álláskereső szerepelt, mint férfi. Ugyanezen év márciusától azonban a nők 2,6% - 6,4%-pont közötti értékkel haladták meg a férfi álláskeresők arányát, viszont 2018. évben az álláskeresők között minden hónapban a női álláskeresők aránya volt 50% fölött. A tárgy évben a női álláskeresők aránya 2,8%-pont és 9,6%-pont közötti értékkel haladták meg a férfi álláskeresők arányát. A legnagyobb eltérés 2018. év szeptember hónapban volt, akkor a női álláskeresők aránya 9,6%-ponttal volt magasabb a férfiak arányánál. A rendelkezésre álló adatokból kitűnik, hogy az előző év átlagához⁵ viszonyítva a női álláskeresők aránya 5,5%-kal csökkent, míg a férfiak arányának csökkenése 10,7%-os volt.

Az **iskolai végzettség** struktúráját tekintve 2018. év 1-12. hónapjának átlagában a legfeljebb 8 általános iskolai végzettségűek száma a vizsgált időszakban 10.305 fő volt, az álláskeresőkön belüli arányuk pedig 44,3%. Gimnáziumi végzettséggel 2.678 fő, felsőfokú végzettséggel pedig 1.143 fő rendelkezett. Az előbbi csoport aránya a nyilvántartott álláskeresők között 11,5%, míg az utóbbiaké 4,9%. Az álláskeresőkön belüli megoszlás esetében a legfeljebb 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya 0,2 %-ponttal növekedett az előző év azonos időszakához képest. A gimnáziumot végzettek aránya 0,3%-ponttal növekedett, ugyanakkor a **felsőfokú** végzettségűek száma 104 fővel csökkent, miközben az álláskeresőkön belüli arányuk nem változott a bázisévhez képest. A 2018. évi

³ Forrás: NFSZ adattárház

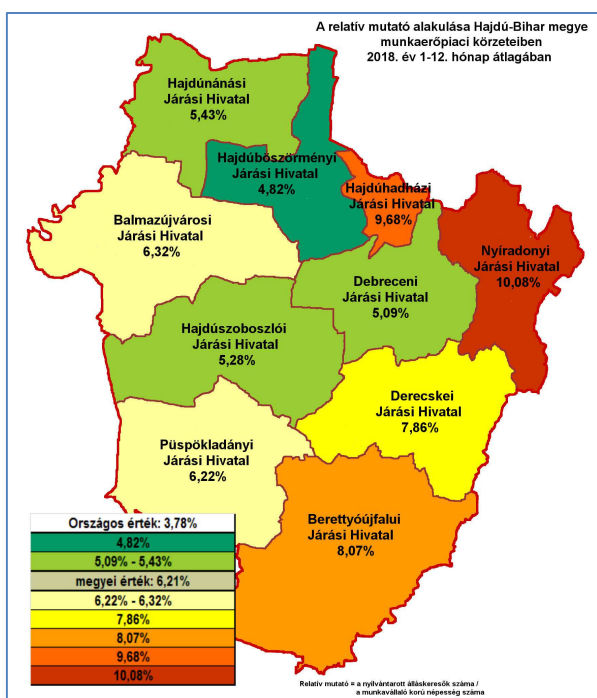
⁴ 2018. év 1-12. hónap = vizsgált időszak

⁵ 2017. év 1-12. hónap = bázis időszak

vizsgált időszak átlagában 1.143 fő felsőfokú végzettségű álláskereső szerepelt a nyilvántartásban, ami 8,4%-os csökkenésnek felelt meg a bázisidőszakhoz képest. A középfokú végzettséggel rendelkezők 51,2%-a szakiskolában vagy szakmunkásképzőben végzett, 26,1%-a szakközépiskolai és technikumi, továbbá 22,7%-a gimnáziumi végzettségű. Egy év alatt 831 fővel, 7,5%-kal csökkent az alapfokú végzettséggel rendelkező álláskereső száma a nyilvántartásban.

Pénzbeli ellátásra 2018. év 1-12. hónapjában átlagosan 12.465 fő álláskereső volt jogosult, ami a nyilvántartott álláskeresők 53,6%-a. A bázis időszakban az álláskeresők 52,2%-a, 13.179 fő kapott ellátást. A vizsgált időszak átlagában a pénzbeli ellátásban részesülők 59,8%-a foglalkoztatás helyettesítő támogatásban, 22,8%-a járadék típusú ellátásban, 17,1%-a segély típusú ellátásban és 0,3%-a rendszeres szociális segélyben részesült. Az álláskeresők 46,4%-a semmilyen pénzbeli támogatást nem kapott a vizsgált időszak átlagában.

A nyilvántartott álláskeresők aránya a munkavállalási korú népességhez⁶ viszonyítva 2018. év 1-12. hónapjának átlagában országosan 3,78%, míg Hajdú-Bihar megyében 6,21% volt. Megyénkben a legalacsonyabb értékkel, 4,82%-kal a Hajdúböszörményi Járási Hivatal rendelkezett. Emellett még három járási hivatalnál volt

alacsonyabb a mutató értéke a megyei átlagnál. Hajdú-Bihar megyében a Nyíradonyi Járási Hivatalban 10,08%-kal a legmagasabb a nyilvántartott álláskereső aránya a munkavállalási korú népességhez viszonyítva.

A relatív mutató arányának változása 2018. év 1-12. hónapjában az álláskereső létszámváltozásával összhangban kilenc járásban csökkenést mutat 2017. év 1-12. hónapjához képest. A relatív mutató aránya megyei szinten 0,49%-ponttal volt alacsonyabb a bázisidőszakhoz képest. A legkisebb arányú csökkenés 0,06%-ponttal a Püspökladányi Járási Hivatal területén, míg a legmagasabb arányú csökkenés 1,08%-ponttal a Derecskei Járási Hivatal működési területén volt tapasztalható a 2017. évi

bázisidőszakhoz képest. A megyében csak a Berettyóújfalui Járási Hivatal területén növekedett 0,05%-kal az álláskereső aránya, amelynek következtében a járásban a vizsgált időszakban 8,07% volt a relatív mutató értéke.

Hajdú-Bihar megyében az álláskeresők **korcsoport szerinti** összetételét vizsgálva a **25 évnél fiatalabbak** aránya az összes nyilvántartott álláskeresőn belül mindkét vizsgált

⁶ Munkavállalási korú népesség fő - a KSH népszámlálási, ill. népesség nyilvántartási adatai az előző év január 1-i állapot szerint. (15-64 éves férfiak és 15-64 éves nők száma)

időszakban (2017. év és 2018. év 1-12. hónap átlagában) 17% alatt volt (2017. év 1-12. hónapjában 16,6%, míg 2018. év 1-12. hónapjában 16,5%). A 25 évnél fiatalabb álláskereső 2018. év vizsgált időszakának átlagában 8,8%-kal voltak kevesebben, mint egy évvel korábban. A számukban 368 fős csökkenés következett be, így 2018. év vizsgált időszakának átlagában 3.828 fő 25 év alatti álláskereső volt a járási hivatalok nyilvántartásában.

Hajdú-Bihar megyében az **55 év és afeletti álláskereső** 2018. év 1-12. havi átlagos létszáma 0,1%-os növekedéssel 5.715 fő volt. A célcsoport nyilvántartott álláskeresőknél belüli aránya 2%-pontos emelkedést követően meghaladta a 24 %-ot, annak ellenére, hogy a számuk csak 3 fővel növekedett a bázisidőszakhoz képest.

A vizsgált időszakban a megye álláskeresőinek döntő hányada (85%) **fizikai foglalkozású** volt, ami 19.750 fő állástalant jelentett, ez a szám 1.639 fővel, 7,7 %-kal maradt alatta az előző évi adatoknak. A **szellemi foglalkozásúak** létszáma 2018. 1-12. hónapjának átlagában 3.476 fő, ami a 2017. évi bázis időszakától, a 389 fős csökkenés következtében 10,1%-kal alacsonyabb.

HÁTRÁNYOS HELYZETŰ CSOPORTOK

A szakképzetlenek (**nem iskolai végzettség szerinti besorolás**) Hajdú-Bihar megyei aránya az álláskereső között 2018. év 1-12. hónapjának átlagában 34,1%, ami 2,64%-ponttal alacsonyabb a bázis időszaki értéknél. A vizsgált időszakban a szakképzetlenek megyei létszáma átlagosan 7.932 főt jelentett és 1.344 fős, azaz 14,5%-os csökkenést mutatott a bázis időszakhoz képest. A szakképzetlenek több mint egyötödét (23,4%) a Debreceni Járási Hivatalban tartják nyilván. Három járás esetében 10% feletti az arányuk, (Derecskei Járási Hivatalban 13,9%, a Nyíradonyi Járási Hivatalban 12,2% és a Berettyóújfalui Járási Hivatalban 11,2%), a többi járás esetében az arány nem haladja meg a 8,3%-ot.

A tárgy év alapul vett időszakában, a **25 éven aluli** korosztályba 3.828 fő álláskereső tartozott, az **55 éves és azon felüli** állástalanok száma 5.715 fő volt. Az előbbiek 16,5%-ot, az utóbbiak pedig 24,6%-ot képviseltek az álláskereső között. Az előző év azonos időszakának átlagában a 25 év alattiak aránya 0,1%-ponttal volt alacsonyabb, míg az 50 év felettiek aránya 2%-ponttal volt magasabb. A legnagyobb mértékben (20,6%-kal) a 25 év alatti álláskereső a Püspökladányi Járási Hivatal regiszterében, míg a legkisebb mértékben (11,7%-kal) a Debreceni Járási Hivatal nyilvántartásában találhatók. Az idősebb – 55 év és afeletti – korosztály magas aránya (29,7%-kal) az álláskereső között leginkább a Balmazújvárosi Járási Hivatal ellátási területén jellemző, de még a Hajdúszoboszlói Járási Hivatal területén is meghaladja a 27%-ot. A Nyíradonyi Járási Hivatal területén 20,2%-kal a legkisebb az 55 év és afeletti álláskereső aránya.

A **nők** száma a nyilvántartott álláskereső között 2018. évben minden hónapban magasabb a férfiak számánál. Ezen időszak alatt a nők aránya az álláskereső között 51,4% és 54,8% között mozgott. A női fizikai álláskereső száma a bázisidőszakhoz képest 4,6%-kal csökkent, így számuk a vizsgált időszakban 9.901 fő volt, ami azt jelenti, hogy az összes

álláskereső között a női fizikai álláskeresők aránya 42,6%-ot tett ki. A női álláskeresők között a vizsgált időszakban 4.292 főnek nem volt szakképzettsége, ami a bázisidőszakhoz képest 11,6%-os csökkenésnek felelt meg. A vizsgált időszakban az összes álláskereső között a női szakképzetlen álláskeresők aránya 54,1% volt, amely a bázisidőszakhoz képest 1,7%-kal magasabb. Életkor szerint a nők aránya a 25 év alatti álláskeresők között a bázisidőszakhoz képest 4,5%-ponttal csökkent, amely a vizsgált időszakban 50,4%-ot jelentett. Az 55 év és feletti korosztályban 49% felett vannak a női álláskeresők mindkét időszak átlagában, ami a bázis időszakban 49,4%, míg a vizsgált időszakban 49,6% volt. Iskolai végzettség tekintetében az alapfokú végzettségű női álláskeresők aránya a vizsgált időszakban 52,6%-ot tett ki, amely 2,2%-ponttal magasabb a bázisidőszaki értéknél. A felsőfokú végzettségű álláskeresők között 60% feletti a nők aránya, számuk átlagosan 705 fő volt 2018. év 1-12. hónapjának átlagában. A pályakezdő álláskeresők közül a nők száma a vizsgált időszakban átlagosan 1.446 fő volt, arányuk 54,7%-ot tett ki és a számuk a bázis időszakhoz képest 7,5%-ponttal csökkent. Egy éven túl nyilvántartásban lévő 3.647 fő női álláskereső aránya az álláskeresők között 55,3%, amely 0,3%-ponttal növekedett 2017. év 1-12. hónapjának átlagához képest. Az álláskereső nők 54,6%-a, 5.878 fő nem részesült pénzbeli ellátásban 2018. év 1-12. hónapjának átlagában. Foglalkoztatás helyettesítő támogatásban a női álláskeresők 55,3% részesült a vizsgált időszakban. A nyilvántartásba belépők 50,8%-a nő, számuk 2018. év 1-12. hónapjában átlagosan 1.775 fő volt. Az új belépők között a nők száma 145 fő volt, amely 48,8%-ot jelent az álláskeresők között, és 1,5%-ponttal alacsonyabb a bázisidőszaki értéknél.

A **tartósan, egy éven túl nyilvántartásban lévő álláskeresők** arányában 11,1%-os csökkenést állapíthatunk meg az egy évvel korábbi időszak átlaglétszámához képest. A 6.600 fő tartós állásnélküli az összes álláskeresőhöz viszonyítva 28,4%-os aránnyal szerepelt 2018. év 1-12. hónapjának átlagában, amely arány 1%-ponttal alacsonyabb, mint 2017. év 1-12. hónapjának átlagában volt.

A nyilvántartásban 2018. év 1-12. hónapjait alapul véve 2.642 fő **pályakezdő** szerepelt, így a regisztrált álláskeresőkön belüli arányuk 11,4% volt, amely 0,6%-ponttal alacsonyabb az előző év 1-12. hónapjának átlagánál. A legtöbb pályakezdő fiatal, átlagosan 724 főt a Debreceni Járási Hivatal ellátási területén tartották nyilván, de e mellett még jelentős, közel 300 fős átlagok voltak a derecskei (294 fő) és a berettyóújfalui (292 fő) járások területén is. A megyében regisztrált pályakezdők közül 27,4% a Debreceni Járási Hivatal regiszterében volt a tárgyév vizsgált időszakának átlagában, amely 1,5%-ponttal alacsonyabb az előző év azonos időszakának átlagánál.

A vizsgált időszakban a pályakezdő álláskeresők összetétele a következőképpen alakult a megszerzett legmagasabb iskolai végzettség szerint: 44,3%-nak legfeljebb általános iskolai, 14,2%-nak szakközépiskolai vagy technikumi, 17,5%-nak szakiskolai vagy szakmunkásképző, 17,7%-nak gimnáziumi és 6,3%-nak felsőfokú iskolai végzettsége volt.

BELEPÉSI - KILÉPÉSI FORGALOM

Hajdú-Bihar megyében a nyilvántartásba került álláskeresők száma 2018. 1-12. hónapjában összesen meghaladta a 41 ezer főt, ami 11,6%-kal (5.514 fővel) kevesebb belépési esetet jelentett, mint 2017. év ugyanezen időszakában.

Az **új belépők** (az álláskeresők nyilvántartásában eddig nem szerepelt személyek) száma 2018. év 1-12. hónapjában összesen 3.564 fő volt, amely 285 fővel volt kevesebb, mint egy évvel korábban. Az új belépők 3.564 fős létszáma az összes belépőn belül mintegy 8,5 %-ot képviselt 2018. év 1-12. hónapjában, ami 0,4%-ponttal magasabb az egy évvel korábbi időszaki adatnál.

A **kilépők** létszámában is hasonló a tendencia, a vizsgált időszakban a kilépők száma a bázis időszaki értékhez képest 6.699 fővel csökkent. A nyilvántartásba belépő álláskeresők egy évvel korábbi zárónapi létszámához viszonyítva a belépők aránya 11,6%-os csökkenést, a nyilvántartásból kilépők aránya pedig az egy évvel korábbihoz képest 13,5%-os csökkenést eredményezett.

A forgalmi adatok alapján 2018. évet intenzív áramlási adatok jellemzik. A nyilvántartott álláskeresők adatbázisában, ezen időszakban összességében 84.707 fő fordult meg, 41.961 fő belépőként, 42.746 fő kilépőként.

MUNKAERŐIGÉNYEK ALAKULÁSA

A Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal járási hivatalainak foglalkoztatási osztályain 2018. év 1-12. hónapjában összesen 110.276 álláshely ált rendelkezésre, ami 10,7%-kal kevesebb, mint 2017. év 1-12. hónapjában. A támogatott álláshelyek száma a vizsgált időszakban 34.906 volt, amely 10 munkalehetőséggel többet jelentett, mint 2017. év 1-12. hónapjában. Ugyanakkor a nem támogatott 7.340 álláshely nagyobb arányú, 19,8%-os csökkenést mutatott a bázis időszakához képest.

A foglalkoztatók 2018. év 1-12. hónapjában **újonnan összesen 42.246 üres álláshelyet** jelentettek be, amelynek 82,6%-ához igényeltek támogatást. Az új munkaerőigény 28,2%-a a Debreceni Járási Hivatalban koncentrált. Összességében 2018. év 1-12. hónapjában 110.276 álláslehetőség állt rendelkezésre, amelynek 56,4%-a a debreceni, a berettyóújfalui és a hajdúnánási járási hivatalok területén volt fellelhető.

Az újonnan bejelentett **támogatott** álláshelyek száma 34.905 volt, amelyből 66,6%-ot a közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás ágazatból igényelték. A legnagyobb támogatott munkaerőigény-kínálattal a debreceni (24,5%), a berettyóújfalui (16,2%) és a püspökladányi (11,6%) járási hivatalok rendelkeztek.

A tárgy év 1-12. hónapjaiban az újonnan bejelentett **nem támogatott** álláshelyek száma 7.340 főt érintett, amely az összes álláshely 17,4%-át jelentette. A legnagyobb (3.375 fős) nem támogatott munkaerő-kereslettel a Debreceni Járási Hivatal rendelkezett. A Hajdúböszörményi Járási Hivatal ellátási területén működő munkáltatók összesen 829 nem támogatott álláshelyet igényeltek. Ötszáz fő felett a hajdúszoboszlói (711 fő), a püspökladányi (658 fő), valamint a hajdúnánási (583 fő) járások területén jelentettek be nem támogatott állásigényt. A többi járási hivatalban 365 alatt maradt a támogatás nélküli álláshely

bejelentések száma. A vizsgált időszakban a legkevesebb igényt, 110-et a Hajdúhadházi Járási Hivatal ellátási területén működő cégek jelentették be.

A vizsgált időszakban az újonnan bejelentett nem támogatott állások elsősorban az egyszerű ipari foglalkozású munkakörökre (659), az egyéb, máshova nem sorolható egyszerű szolgáltatási és szállítási foglalkozású (399) és a bolti eladó (345) munkakörökre vonatkoztak. Megyei szinten 250 fő feletti igény érkezett még az intézményi takarító és kisegítő (268 fő), a konyhai kisegítő (266 fő) és az egyéb egyszerű építőipari foglalkozású (262 fő) szakmákra. A többi 261 szakmában 5.115 nem támogatott állásigény érkezett az év folyamán. A 100 fő feletti új bejelentett, nem támogatott állásokat az alábbi munkakörökre igényelték a munkáltatók 2018. év 1-12. hónapjában.

Új bejelentett álláshelyek száma	Támogatott	Nem támogatott	Kioltatlan	Munkaerőigény jellege
9310 Egyszerű ipari foglalkozású	2 606	659	1	3 266
9239 Egyéb, máshova nem sorolható egyszerű szolgáltatási és szállítási foglalkozású	11 421	399		11 820
5113 Bolti eladó	673	345	6	1 024
9112 Intézményi takarító és kisegítő	2 275	268		2 543
9236 Konyhai kisegítő	663	266	1	930
9329 Egyéb egyszerű építőipari foglalkozású	1 965	262	1	2 228
7321 Lakatos	110	233		343
8417 Tehergépkocsi-vezető, kamionsofőr	120	223		343
7511 Kőműves	232	180		412
9225 Kézi csomagoló	110	167	13	290
7325 Hegesztő, lángvágó	52	163		215
4112 Általános irodai adminisztrátor	822	162		984
5134 Szakács	98	161		259
9223 Rakodómunkás	83	159		242
7212 Szabó, varró	171	157		328
7111 Húsfeldolgozó	17	136		153
7114 Pék, édesipartermék-gyártó	101	123		224
8418 Autóbusszvezető	3	110		113

II. A felmérés menete

A GVI munkatársai idén is a 10 fő alatti, míg a foglalkoztatási osztályok kollégái az ettől nagyobb létszámú vállalkozásokat keresték fel.

Miután a prognózis felmérés már évek óta zajlik, kialakult egy törzsállomány, vagyis azon cégek köre, akik rendszeres résztvevői az adatfelvételnek. Ez képezte az alapját a mostani felmérésnek is. A két évvel korábbi adatfelvételben részt vevőkön kívül idén is kevesebbet kellett bevonni a felmérésbe. Ez évben 29 munkáltatóval kevesebbet vontak be a felmérésbe a járási kollegák az előző évhez képest, amely így is jócskán felülmúlta az elvárt mennyiséget. A versenyszféra munkáltatói közül a járási hivatalok foglalkoztatási osztályának⁷ munkatársai 267 munkaadónál végezték el a kérdőíves felmérést, míg a GVI munkatársai további 78 vállalkozást kerestek fel, így összességében a megyében 345 gazdálkodó szervezet kérdőívei kerültek feldolgozásra.

A mintában szereplő cégek közül tavaly a 10-49 fő közötti létszámmal rendelkezők voltak a legtöbben, arányuk akkor meghaladta a 41%-ot, jelenleg 21,4%-kal kevesebben kerültek be a felmérésbe. Az ezt követő 9 fő és ennél kevesebb fő közötti kategóriába tartozók aránya 10,9%-kal csökkent 2017. évhez képest, így a 2018-as felmérésben már csak 21,4%-ot képviseltek. Az 50-249 főt foglalkoztatók hányada 2017. évben 21,7%-ot jelentett, viszont 2018. évben itt nagyobb mértékű növekedés volt a bevontak számában, ami 10,5%-ot jelentett. Az 1.000 fő feletti vállalatok közül tizennégytel többet sikerült a tavalyi egy munkáltatóhoz képest bevonni, így ebben a felmérésben tizenöt cég vállalta a részvételt.

2.1. A részt vevő cégek létszámnagyság-kategóriák szerint (2017-2018.év)

Létszámnagyság-kategória	Cégek száma (db)	
	2017. év	2018. év
9 fő és ennél kevesebb	121	74
10-49 fő	155	69
50-249 fő	81	111
250-999 fő	16	76
1000 fő és felette	1	15
Összesen	374	345

A KSH 2017-re vonatkozó adatai szerint Hajdú-Bihar megyében 85.354 olyan regisztrált gazdasági szervezet volt, melyeknek ismertek voltak a létszámadatai. Ezeket összehasonlítva a prognózisban szereplők adataival megállapítható, hogy összességében fél százalék alatt volt a felkeresett vállalkozások aránya, részleteiben viszont jelentősebb hányadban voltak jelen a nagyobb alkalmazotti létszámmal rendelkezők. A jelenlegi felmérésben a reprezentációs arány szintén fél százalék alatt maradt, így ez 0,4% volt.

⁷ járási hivatal foglalkoztatási osztály a továbbiakban járási hivatal

2.2. Gazdálkodó szervezetek létszámnagyság-kategóriák szerint

Megnevezés	Létszámnagyság-kategória				Összesen
	1-9	10-49	50-249	250 felett	
Regisztrált gazdasági szervezetek*	83 353	1 570	356	75	85 354
Prognózisban részt vevők	74	69	111	91	345
Reprezentáció aránya (%)	0,1	11,9	35,5	56,7	0,4

* KSH, 2017. év (0 és ismeretlen létszámúak nélkül)

Hajdú-Bihar megyére is jellemző a mikro és kisvállalkozások túlsúlya. A mintában – ahogy a táblázatból is látszik - főként a kisebb létszámú vállalkozások szerepelnek, reprezentációs szintjük azonban még így is jóval elmarad a nagyobb cégektől.

A 2018. év őszi prognózis felméréskor az alkalmazásban állók száma szeptember hónapban a KSH felmérése alapján meghaladta a 132 ezret, miközben a megkérdezett cégeknél a létszám 20.419 fő volt, így az átlagos reprezentációs szint 15,5 %-ot ért el, ami 1,4%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban volt.

2.3. A minta összetétele és ágazati reprezentációja (2018. szeptember)

A megyében meghatározó szerepe van a feldolgozóiparnak, ezt jelzi a foglalkoztatottak magas száma is. Megközelítőleg az alkalmazottak 45,6%-a ebben a gazdasági ágban kerül foglalkoztatásra. A mintában az ágazat túlreprezentáltsága figyelhető meg a KSH adataihoz képest. Másik jelentős súllyal bíró ágazat a mezőgazdaság, ahol a foglalkoztatottak közel 11%-a dolgozik, így még nagyobb reprezentációs arányt képviselnek a felmérésben szereplők.

Gazdasági ág		Alkalmazásban állók*		Mintába került cégeknél alkalmazottak		Reprezentáció aránya (%)
		száma	aránya	száma	aránya	
		(fő)	(%)	(fő)	(%)	
A	Mezőgazdaság	7 435	5,6	2 278	11,2	30,6
C	Feldolgozóipar	25 328	19,2	9 316	45,6	36,8
D	Vill. energia-, gáz-, gőz-, víz	2 296	1,7	221	1,1	9,6
F	Építőipar	6 515	4,9	1 044	5,1	16,0
G	Kereskedelem, javítás	15 726	11,9	2 280	11,2	14,5
H	Szállítás, raktározás	4 521	3,4	1 224	6,0	27,1
I	Szállás, vendéglátás	4 395	3,3	765	3,7	17,4
K	Pénzügyi tevékenység	818	0,6	0	0,0	0,0
L,M,N	Ingatlanügyletek	9 415	7,1	136	0,7	1,4
Egyéb ágak együtt		55 632	42,1	3 155	15,5	5,7
Mindösszesen		132 081	100,0	20 419	100,0	15,5

*/ Forrás: KSH intézményi adatok, 2018. I-III. negyedév

A külföldi befektetők körében a térség nem tekinthető vonzó célpontnak. A megkérdezett és választ is adók 4,7%-a rendelkezik külföldi tulajdonnal. Az idetelepyült cégeknél a külföldi részesedés aránya a többségnél döntő hányadú. A 16 vállalkozásból 2-nél

76% feletti a külföldi tulajdon mértéke. A 100%-ban külföldi tulajdonú cégek száma 10. A jelenlegi felmérésben 1-25% közötti külföldi tulajdonnal rendelkező cégek száma 2.

A megyénkben külföldi tulajdonossal rendelkező cégek elsődlegesen a feldolgozóiparban (10 vállalkozás) találhatók, arányuk a választ adó cégek között 23,4%. A feldolgozóiparon belül is kiemelkedik a gumi, műanyag és nem fém ásványi termék gyártása és az élelmiszer, ital, dohánytermék gyártása 2 - 2 vállalkozással. A vállalkozások (9 cég) többsége 250-999 fő közötti dolgozói létszámmal működik. A külföldi tulajdonossal rendelkező vállalkozások több mint fele (56,3%-a) 250-999 főt alkalmazók, míg a vállalkozások 25%-a a 1.000 főt alkalmazók (4 cég) közül került ki. A 10-49 főt foglalkoztatók közül mindösszesen egynek van 100%-os külföldi részaránnyal rendelkező tulajdonosa. A 9 fő és ennél kevesebb fős létszám-kategóriába tartozó 72 cég közül kettő rendelkezik külföldi tulajdonosi hányaddal, az egyik 1-25%-os, míg a másik 76-100% közötti tulajdonrészrel.

III. A foglalkoztatás alakulása a felmérésben részt vevőknél 2017. és 2018. években⁸

3.1. Létszámgazdálkodás 2018. évben

A munkaügyi szervezet számára a legfontosabb információkat a munkaadóktól kapott létszámgazdálkodással összefüggő adatok jelentik, megismerésük révén válik lehetővé ugyanis a munkaerőpiacon zajló változások megértése, nyomon követése, illetve előrejelzése. Éppen ezért a rövid-távú munkaerőpiaci prognózis állandó és központi elemét minden évben az e témára irányuló kérdések képezik.

A munkáltatók arról nyilatkoznak, hogyan alakul cégükben a foglalkoztatottak létszáma, terveznek-e létszámcsökkentést, illetve létszámfelvételt, milyen nagyságrendben, milyen munkakörökben.

A megkeresett gazdasági szervezetek **statisztikai állományi létszáma 2018. év szeptember elején 1,9%-kal volt magasabb, mint 2017. december 31-én.** A 2019. szeptember 1-jei létszám várhatóan 1,6%-kal lesz magasabb a 2018. szeptember 1-jeihez képest. 2019. év szeptemberére az összes vállalati kategóriában létszámnövekedést jeleznek előre a választ adó munkáltatók. 1.000 fő és felette foglalkoztatóknál 53 fős létszámnövekedéssel számolnak, ami, akkor 7.799 fő foglalkoztatásának felel meg. A 250-999 főt foglalkoztató munkáltatók 1,6%-os növekedéssel számolnak 2019. év szeptember elsejére, itt várható a legnagyobb létszámú növekedés, amelynek következtében a foglalkoztatottak száma 7.922 fő lesz. A többi létszám-kategóriában 2019. év szeptemberére szintén létszámnövekedéssel számolnak. A 10-49 főt foglalkoztatók 6,2%-os növekedéssel, az 50-249 főt foglalkoztató cégek 2,2%-os növekedéssel számolnak, míg a 9 fő és ennél kevesebb főt foglalkoztatók nagyobb arányú, 2,9%-os létszámnövekedést prognosztizálnak 2019. év szeptemberére. A vizsgált időszakban (2018. év szeptember 1-jén) a 21.597 fő munkavállaló 82,7%-a teljes munkaidős foglalkoztatott volt, ami 0,3%-ponttal több, mint az előző év szeptember elsején. A nem teljes munkaidősben dolgozók létszáma 2017. év decemberében 3.742 fő volt, amelyhez képest a létszám 2018. szeptember elején 6 fővel volt kevesebb. Ugyanezen időpontokat figyelembe

⁸ Forrás: A 2018. évi felmérés alapján készült adatbázis

véve a határozott időre szóló munkaszerződéssel rendelkezők aránya 11,6%-kal növekedett (1.477 főről 1.648 főre).

**A statisztikai állományi létszám összetétele
(részmunkaidős foglalkoztatás és legfeljebb 60 órában foglalkoztatottak)**

Létszámnagyság-kategória	2017. december 31-én		2018. szeptember 1-én		2019. szeptember 1-én	
	Nem teljes munkaidőben és részmunkaidőben foglalkoztatott	Legfeljebb havi 60 órában foglalkoztatott	Nem teljes munkaidőben és részmunkaidőben foglalkoztatott	Legfeljebb havi 60 órában foglalkoztatott	Nem teljes munkaidőben és részmunkaidőben foglalkoztatott	Legfeljebb havi 60 órában foglalkoztatott
	(fő)	(fő)	(fő)	(fő)	(fő)	(fő)
9 fő és ennél kevesebb	45	6	43	6	39	6
10-49 fő	58	33	62	34	66	36
50-249 fő	377	156	383	152	377	154
250-999 fő	920	289	813	251	828	220
1000 fő és felette	2 342	471	2 435	550	2 445	572
Összesen	3 742	955	3 736	993	3 755	988

A legfeljebb havi 60 órában foglalkoztatottak száma 2017. év december 31-én 955 fő volt, amely 2018. év szeptemberére 38 fővel növekedett, ami 4%-os növekedésnek felelt meg. A megkérdezett munkáltatók a felméréskor úgy ítélték meg, hogy 2019. év szeptemberére kisebb mértékű csökkenés várható a 2018. év szeptember havi létszámhoz képest, a legfeljebb havi 60 órában foglalkoztatottak körében.

Hajdú-Bihar megyében 2017. év december 31-én 413 főt kölcsönöztek a munkáltatók, 2018. év szeptemberére 534 fővel többet, így a növekedés 129,3%-ra tehető. Ugyanakkor 2019. év szeptemberére kevesebb (-115 fő) kölcsönvett munkaerővel számolnak a választ adó munkáltatók. A kölcsönvett munkaerővel vállalati méret szerint az 250-999 főt, illetve az 1.000 fő és felette foglalkoztatók számolnak, más létszám-kategóriában inkább nem jellemző ez a fajtafoglalkoztatási mód. A 2018. szeptember 1-jén kölcsönzött (947 fő) munkaerő 85,6%-a a feldolgozóiparban, ezen belül 53,7% az élelmiszer, ital, dohánytermék gyártása ágazatban dolgozott, továbbá a kölcsönvett munkavállalók 18,2%-a a villamos berendezés gyártása ágazatban dolgozott 2018. év szeptember 1-jén.

A statisztikai állományi létszámon belül 2018. szeptember 1-jén az alkalmazottak 77,7%-a fizikai, 22,3%-a szellemi foglalkozású munkakört töltött be. Érdekességként elmondható, hogy mindkét vizsgált időszakban közel ugyanezen arányok tapasztalhatóak, annak ellenére, hogy a 2017. évi vizsgált időszakban 377 fővel kevesebb volt az állományi létszám.

A megkérdezettek statisztikai állományi létszámát gazdasági áganként vizsgálva megállapítható, hogy 2018. évben összességében 1,9%-os növekedés volt tapasztalható a 2017. évhez képest. A legnagyobb létszámnövekedés 143 fővel a feldolgozóiparban volt, amelyen belül az élelmiszer, ital, dohánytermék gyártása területén 137 fővel növekedett a létszám 2018. évben. Viszont a feldolgozóiparban, 5 ágazatban összességében 64 fős csökkenést is volt a jelzett időszakban. Az előrejelzések szerint 2019. évben 2017. év

decemberéhez képest 207 fős növekedéssel számolnak a feldolgozóiparban működő és választ adó cégek (82), amelyből az előbb említett ágazatban 165 fős növekedéssel számolnak a munkáltatók, így a létszám a 23 választ adó cégnél 2.284 fő lesz 2019. év szeptember elején.

Az építőiparban is létszámnövekedés volt tapasztalható 2018. év szeptemberére és 2019. év szeptemberére is növekedésre lehet számítani. A növekedés aránya 2018. év szeptemberére 6,9% volt, ami 67 főt jelentett. Az előrejelzés szerint 2019. év szeptemberére a növekedés mértéke 13%-os lesz.

A legnagyobb számú csökkenés 2018. évben 2017. december hónaphoz képest a mezőgazdaság, erdőgazdaság, halászat ágazatban következett be 74 fővel, ahol 2019. évre 2 fős növekedést prognosztizáltak a megkérdezett munkáltatók.

A 2018. évi létszámmozgások

A létszámváltoztatást tervező cégeknél az év folyamán lezajlott létszámfelvételeknél 730 fő érintett, nagyobb részben az 250-999 fő közötti alkalmazottal működő munkáltatóknál. A magasabb létszámcsökkenés is ehhez a munkáltatói körhöz köthető, összességében 343 fő munkaviszonya szűnt meg 2018. évben.

Gazdasági ág	Létszámkiáramlás	Létszámfelvétel	Egyenleg
	<i>fő</i>		
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	86	48	-38
Bányászat	0	1	1
Feldolgozóipar	146	230	84
Villamosenergia, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	12	9	-3
Vízellátás; szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmérséklés	0	13	13
Építőipar	26	91	65
Kereskedelem, gépjárműjavítás	46	119	73
Szállítás, raktározás	8	25	17
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	30	49	19
Információ, kommunikáció	1	5	4
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	0	0	0
Ingatlanügyletek	1	6	5
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	5	15	10
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	95	117	22
Közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás	0	0	0
Oktatás	0	0	0
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	0	1	1
Művészet, szórakozás, szabad idő	0	1	1
Egyéb szolgáltatás	3	0	-3
Összesen	459	730	271

Forrás: 2018. évi felmérés adatbázisa

3.2. Várható munkaerő-kereslet 2018. év végéig

A létszámmozgást tervező és a várható létszámváltozást is megadó cégek száma 324 db volt, akiknek az 58%-a létszámmozgást tervezett 2018. évre. Létszámcsökkenést 69 cég, míg létszámfelvételt 119 cég tervezett. A kiáramlást és felvételt is tervező munkáltatók a válaszadók 58%-át tették, ami 188 céget jelentett. Létszámmozgás az 50-249 főt és a 250-999 főt foglalkoztató cégekre volt jellemző a 2018. évi felméréskor.

A cégek 3.733 fő létszámkiráramlással és 4.031 fő létszámfelvétellel számoltak 2018. évre, így az egyenleg +298 fő az év végéig, ami 1,6%-os növekedésnek felel meg. Jelentős létszámkiráramlást 1.727 fővel az 250-999 főt foglalkoztató cégek terveztek, ugyanakkor a létszámfelvétel is ezen cégeknél a legmagasabb 1.715 fővel, így a létszámmozgás egyenlege -63 fő.

A feldolgozóipar továbbra is az első helyen áll a létszámmozgást tekintve, ahol 63 cég létszámkiráramlással, míg 65 cég létszámfelvétellel számolt, 59 cég kiáramlást és felvételt is tervezett 2018. év végéig, így a kiáramlást és felvételt is tervezők aránya 30,4%. Létszámkiráramlással és létszámfelvétellel 10% felett a kereskedelem, a gépjárműjavítás (19%, 20,9%) és a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat (11,4%, 9,8%) területén működő cégek számoltak.

A 2018. évre tervezett létszámmozgás létszámvonzata vizsgálatkor megállapítható, hogy a feldolgozóiparon belül négy ágban negatív az egyenleg, valamint a villamosenergia, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás és a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat ágazat az ahol negatív egyenlegű létszámmozgással számoltak a megkérdezett munkáltatók. A többi gazdasági ágazatban pozitív a létszámmozgás egyenlege

A 2019. évben várható létszámmozgások

A 2019. évi létszámmozgások egyenlege várhatóan ugyancsak pozitív lesz (+376 fő) – hasonlóan a 2018. évihez (+535 fő) –, ami várhatóan csak héttizede lesz az egy évvel korábbi értéknek.

Gazdasági ág	Létszámkiráramlás	Létszámfelvétel	Egyenleg
	fő		
Feldolgozóipar	6	151	145
Szállítás, raktározás	0	80	80
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	1	52	51
Építőipar	1	36	35
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	16	32	16
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	0	13	13
Kereskedelem, gépjárműjavítás	48	57	9
Vízellátás; szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyződésmosás	0	7	7
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	19	26	7
Ingatlanügyletek	0	5	5
Információ, kommunikáció	0	4	4
Egyéb szolgáltatás	0	2	2
Villamosenergia, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	0	1	1
Művészet, szórakozás, szabad idő	0	1	1
Összesen	91	467	376

Forrás: 2018. évi felmérés adatbázisa

Általános megállapítás, illetve sok éves tapasztalat, hogy a munkaerőpiacon a szakképzettséggel rendelkező munkavállalók vannak kedvezőbb helyzetben. Egyrészt nagyobb az elhelyezkedési esélyük, másrészt szakmai tudásuk birtokában kedvezőbb pozíciókat tölthetnek be, mint szakképzetlen társaik.

A jelen felmérésben résztvevő munkáltatók úgy nyilatkoztak, hogy a **szakképzett fizikai munkások** létszámában **2019-ben várható 575 fős (33,4%-os) csökkenést ellensúlyozza a szakképzett fizikai foglalkoztatottak felvétele (806 fő)**. Munkaviszonyuk megszűnésére elsősorban a 250-999 fő és az 1.000 fő feletti foglalkoztató cégeknél dolgozók számíthatnak. Az 575 fős csökkenést összesen 47 választ adó munkáltató jelezte. A csökkentésben érintett munkavállalók közül a legtöbbnek a feldolgozóiparban (234 fő), azon belül a fafeldolgozás, papírtermék gyártása, nyomdai tevékenység (102 fő), a villamos berendezés gyártása (45 fő) és a fémalapanyag és fémfeldolgozási termék gyártása (36 fő) területén szűnik meg a munkaviszonya. Az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység területén (124 fő), a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás és halászat területén 65 fő, a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás területén 50 fő munkaviszonya szűnik meg. Ugyanakkor 806 fő szakképzett fizikai foglalkozású munkavállaló felvételére kerül sor, amelyből 316 fővel a feldolgozóiparban lehet számolni, azon belül a legmagasabb létszámot, 106 főt a fafeldolgozás, papírtermék gyártása, nyomdai tevékenység területén működő munkáltatók kívánják alkalmazni. Az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység tevékenykedők 162 fő, a szállítás, raktározás ágazatban működő munkáltatók 89 fő, valamint a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat területén 83 fő szakképzett fizikai munkás felvételét tervezik.

Az **elbocsátásra kerülő szakképzettséggel nem rendelkezők az összes fizikai alkalmazott 63,8%-át (1.012 fő) teszik ki**, de ezzel közel megegyező munkavállaló – várhatóan 1.107 fő – bízhat abban, hogy 2019-ben sikerül elhelyezkednie. A legtöbb szakképzetlen munkavállalót, 509 főt a feldolgozóiparban ezen belül 184 főt a fafeldolgozás, papírtermék gyártása, nyomdai tevékenység területén, 158 főt az élelmiszer, ital, dohánytermék gyártása, valamint 97 főt a villamos berendezés gyártása területén működő cégek bocsátják el. A mezőgazdaság, erdőgazdaság, halászat iparágakban 121 fő és a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás tevékenység ágazatban 174 fő szakképzetlen fizikai foglalkoztatott leépítését prognosztizálják a választ adó munkáltatók 2019. évben. A felvételnél a legtöbb esetben szintén ezeknél a cégcsoportoknál várható a legtöbb új felvétel, tehát a feldolgozóiparban (570 fő), ezen belül az élelmiszer, ital, dohánytermék gyártása területén (169 fő) és a fafeldolgozás, papírtermék gyártása, nyomdai tevékenység területén (186 fő). A szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás területén 180 fő, az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység területén 87 fő és a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat területén 69 fő szakképzetlen fizikai munkás felvételét tervezik a megkérdezett munkáltatók.

A **szellemi foglalkozásúakat** sokkal kisebb mértékben érintik az egyes létszámmozgások, ezt természetesen nagymértékben befolyásolja egy-egy vállalkozás tevékenységi köre, munkavállalóinak összetétele is. A cégek közül 7,9%-nál (28 cég) merült fel annak a lehetősége, hogy szellemi munkakört betöltő munkatársuktól megváljanak, miközben 34-nél ennek pont az ellenkezőjéről születhet döntés. Várhatóan 103 alap vagy középfokú szellemi végzettségű munkájára nem tartanak igényt, ugyanakkor 95 felvételét tervezik, elsősorban a feldolgozóiparban foglalkozók köréből (39 fő). A munkaerőpiaci esélyük a felsőfokú végzettséggel rendelkezőknek nagyobb, mert közülük kevesebbet (34 főt) küldenek el munkahelyéről, ami az összes leépítésre kerülő munkavállalónak a 2%-a. Az új munkakörök

elnyerésére ugyanakkor 3,2%-nak lesz esélye, így a 66 fő felsőfokú végzettségű nagyobb eséllyel indul, mint az alacsonyabb képzettségűek.

3.3. Tartósan betöltetlen álláshelyek, a létszámváltozással leginkább érintett foglalkozások

A korábbi években, amikor a gazdasági válság hatása még érezhető volt, jó néhány cég a termelésének a visszafogására kényszerült. Ebből adódóan több-kevesebb munkavállalójától meg kellett válnia. Ezzel szemben az utóbbi időszakban a szakképzett munkaerő elvándorlása jelenti a nagyobb problémát. Mindezek hatására egyre többször adódik/adódhat olyan terület, ahol átmeneti vagy tartósan munkaerőigény/hiány jelentkezik, a különbség legfeljebb annyi, hogy a mostani időszakban ez egyre nagyobb létszámot jelent, mint a megelőző években.

Tartósan betöltetlen álláshelyet a cégek közel kétharmada, 61,7%-a jelzett. Ugyanakkor növekedés is megfigyelhető, mivel a 2014. évi felméréskor csak a cégek 11%-ának voltak létszámproblémái. A 2015. évi felmérés alkalmával a megkérdezett 70 cégnél 38 munkakört nem tudtak hosszabb ideje betölteni, akkor a hiányzó foglalkoztatottak száma 555 fő volt. A 2016. évi felmérés alkalmával már 128 munkáltató jelezte, hogy 867 tartósan betöltetlen álláshellyel rendelkezik. A 2017. évi felméréskor már 134 cég jelezte, hogy 665 tartósan betöltetlen álláshellyel rendelkezik. A jelenlegi felmérés alkalmával már 213 cég jelezte, hogy 699 tartósan betöltetlen álláshellyel rendelkezik. A 2014. évi arányilag „kedvező” helyzet minden bizonnyal még a gazdasági válság hatásaként visszaesett keresletnek, a beszűkült pénzügyi lehetőségeknek és az ennek következtében visszafogott termelésnek volt köszönhető. A korábbi – a válság éveit megelőző – évek felmérései alkalmával ugyanis előfordult, hogy egyes munkakörökre külön-külön is 100-200 fős igénye jelentkezett egy-egy vállalkozásnak. A jelenlegi igénynövekedés okaként immár a jobb munkalehetőség miatt elvándorolt munkavállalók pótlása játszik szerepet, a betöltetlen állásokra egyre nehezebb megfelelő végzettségű munkavállalót találni.

FEOR	Foglalkozás megnevezése	Tartósan betöltetlen álláshelyekkel rendelkező cégek száma	Tartósan betöltetlen álláshelyek (hiányzó foglalkoztatottak) száma
		(db)	(fő)
9310	Egyszerű ipari foglalkozású	11	49
8417	Tehergépkocsi-vezető, kamionsofőr	19	43
9112	Intézményi takarító és kisegítő	4	40
8122	Ruházati gép kezelője és gyártósor mellett dolgozó	3	30
8124	Cipőgyártó gép kezelője és gyártósor mellett dolgozó	1	30
7321	Lakatos	15	28
7511	Kőműves	10	26
7513	Ács	5	26
7111	Húsfeldolgozó	3	23
7325	Hegesztő, lángvágó	7	23
7323	Forgácsoló	9	22
7519	Egyéb építőmesteri foglalkozású	3	21
9235	Gyorséttermi eladó	1	20

A 2018. évi adatok szerint a vállalkozások összességében 80 huzamosabb ideje be nem töltött munkakört jelöltek meg, az előző évben végzett prognózis adataihoz képest ez 20-szal több. Ahogy a korábbi évben, most sem jellemző az egy-egy munkakörre beadott nagyszámú igény. A 2016. évi felmérés kivétel volt ez alól, mivel akkor az egyszerű ipari foglalkozású munkakör, amelyre 12 cég 254 szakembert keresett. A 2017. évi felméréskor a kézi csomagoló foglalkozásra 2 cég keresett összesen 70 munkavállalót. A 2018. évi felmérés alkalmával 11 munkáltató keresett 49 fő egyszerű ipari foglalkozású munkavállalót. A fenti táblázat azokat a foglalkozásokat tartalmazza, amelyekben a hiányzó foglalkoztatottak száma 20 vagy annál több.

A **létszámcsökkentésben leginkább érintett foglalkozások** körében végzett felmérésben 54 foglalkozás volt kimondottan romló pozíciójú, amelyeket 101 munkáltató jelölt meg és 1.208 fő munkavállaló létszámcsökkentésére vonatkozott. A 2018. évi felméréskor a megkérdezett munkáltatók 13 foglalkozás (előző évi felméréskor 9) esetében, egy foglalkozáson belül 20 fő vagy a feletti létszámcsökkentést terveznek. Hét szakmában 20-50 fő közötti csökkentést 21 munkáltató tervez. Tizenegy cég prognosztizálta 326 fő egyszerű ipari foglalkozású munkavállaló elbocsátását. Egy szakmában, a gyorséttermi eladó munkakörben egy cégtől 150 főre vonatkozóan jeleztek létszámcsökkentést 2019. évre vonatkozóan. Ez évben 100 fő feletti létszámcsökkenésben még egy szakma volt érintett, az intézménytakarító és kisegítő, ahol 132 fő elbocsátását prognosztizálták.

A **létszámnövelés által leginkább érintett munkakörökből**, az ún. keresett foglalkozások közül százas nagyságrendű létszámot most három munkakörben is lehet találni. Ezek az egyszerű ipari foglalkozások, ahol 14 munkáltató 409 munkavállalót, az intézményi takarító és kisegítő foglalkozások, ahol 3 munkáltató 174 munkavállalót és a gyorséttermi eladó foglalkozások, ahol 1 munkáltató 160 munkavállalót keres. Huszonkét cégnél a bővítendő létszám 30-80 fő között mozog, ők 287 fő felvételét tervezik. 20-29 fő közötti létszámbővítésre 34 cég készül összesen 174 fő felvételével.

FEOR	Foglalkozás megnevezése	Létszámnövelést tervező cégek száma	A foglalkoztatottak számának várható növekedése az adott munkakörben	FEOR	Foglalkozás megnevezése	Létszámcsökkentést tervező cégek száma	A foglalkoztatottak számának várható csökkenése az adott munkakörben
		(db)	(fő)			(db)	(fő)
9310	Egyszerű ipari foglalkozású	14	409	9310	Egyszerű ipari foglalkozású	11	326
9112	Intézményi takarító és kisegítő	3	174	9235	Gyorséttermi eladó	1	150
9235	Gyorséttermi eladó	1	160	9112	Intézményi takarító és kisegítő	4	132
5254	Vagyonőr, testőr	1	80	5254	Vagyonőr, testőr	1	60
8152	Fémmegmunkáló, felületkezelő gép kezelője	2	60	8152	Fémmegmunkáló, felületkezelő gép kezelője	2	60
8417	Tehergépkocsi-vezető, kamionsofőr	10	47	6211	Erdészeti foglalkozású	1	51
6121	Szarvasmarha-, ló-, sertés-, juhtartó és -tenyésztő	5	36	9239	Egyéb, máshova nem sorolható egyszerű szolgáltatási és szállítási foglalkozású	3	40
9239	Egyéb, máshova nem sorolható egyszerű szolgáltatási és szállítási foglalkozású	3	34	6121	Szarvasmarha-, ló-, sertés-, juhtartó és -tenyésztő	5	37
8124	Cipőgyártó gép kezelője és gyártósor mellett dolgozó	1	30	5113	Bolti eladó	2	35
8425	Targoncavezető	3	29	9223	Rakodómunkás	2	24
9223	Rakodómunkás	6	28	9225	Kézi csomagoló	3	24
9225	Kézi csomagoló	3	28	8421	Mezőgazdasági, erdőgazdasági, növényvédő gép kezelője	5	21
9329	Egyéb egyszerű építőipari foglalkozású	5	25	8124	Cipőgyártó gép kezelője és gyártósor mellett dolgozó	1	20
7321	Lakatos	9	24				
7114	Pék, édesipartermék-gyártó	5	20				
8111	Élelmiszer-, italgyártó gép kezelője	3	20				

A **változó pozíciójú szakmák, munkakörök** egyaránt érintettek a létszámnövelésben és a létszámcsökkentésben is. Ezek a munkakörök valamilyen idény- vagy szezonális munkához kapcsolódnak, vagyis az adott munka befejezésekor a munkáltatók megválnak munkavállalóiktól. Ezek lehetnek különböző kereskedelmi jellegű foglalkozások, mezőgazdasági, erdőgazdálkodási, élelmiszeripari foglalkozások, de ide tartoznak az építőiparhoz kapcsolódó szakképzetlen vagy szakképzettséget igénylő munkakörök is. Előfordulhat, hogy egy adott tevékenységet végző cég valamilyen okból korlátozza vagy teljesen megszünteti tevékenységét a megyében, emiatt kénytelen megválni dolgozóitól. Ugyanakkor, szintén a megyében, de annak másik településén ugyanolyan tevékenységet kezd el egy másik munkáltató, ezért szüksége van megfelelő szakképzettségű munkavállalóra.

Összevetve a különböző irányú létszámmozgásokban leginkább érintett foglalkozások állományát, a mérleg nyelve a növekedés felé billen, vagyis a munkáltatók által kiemelt munkakörökben inkább létszámnövekedés, mint csökkenés várható.

3.4. Atipikus foglalkoztatás

Az atipikus foglalkoztatás továbbra sem tölt be jelentős szerepet a hazai munkáltatók körében, annak ellenére sem, hogy lényegesen olcsóbb – általában véve is, de különböző támogatásokkal még inkább –, rugalmasabb, hatékonyabb és egyszerűbb, mint a hagyományos munkaviszony.

A prognózis néhány kérdés erejéig kiterjedt annak felmérésére, hogy a munkáltatók mennyire alkalmazzák megyénkben (a teljesség igénye nélkül) az egyes atipikus foglalkoztatási formákat.

Nem teljes munkaidőben, illetve részmunkaidőben, legfeljebb havi 60 órában történő foglalkoztatás

A korábbi években a felmérések alapján az ezer főnél is nagyobb létszámot foglalkoztatóknál volt népszerű ez a foglalkoztatási forma, ami 2012. évtől fokozatosan visszaszorult. A mélypont 2014. évben volt. Jelenleg ismét a nagyvállalatokra jellemző ez a foglalkoztatási forma. 2018. év szeptemberben 3.736 fő foglalkoztatása valósult meg nem teljes munkaidőben és részmunkaidőben, amelynek a 65,2%-át (2.435 főt) az 1.000 fő feletti munkavállalói létszámú munkáltatók foglalkoztatják. A második helyen 813 fő foglalkoztatásával a 250-999 főt foglalkoztatók állnak. A legkevésbé jellemző ez a foglalkoztatási forma a 9 fő és ennél kevesebb létszámmal működő foglalkoztatóknál, ahol a megkérdezett 74 cégnél mindösszesen 43 fő foglalkoztatása valósul meg nem teljes munkaidőben és részmunkaidőben. A választ adó 345 munkáltató szerint 2019. évben várhatóan 19 fővel fog növekedni a létszám. A 250-999 főt foglalkoztatóknál 15 fős, az 1.000 fő feletti munkavállalót foglalkoztatóknál 10 fős és a 10-49 főt foglalkoztatóknál 4 fős lesz a létszámnövekedés, míg a 9 főt vagy ennél kevesebbet foglalkoztatóknál és az 50-249 főt foglalkoztatóknál minimális csökkenés (sorrendben 4 fős és 6 fős) várható.

A legfeljebb havi 60 órában foglalkoztatottak száma 993 fő volt 2018. év szeptemberében a 345 munkáltatónál. A legnagyobb arányban, 55,4%-kal az 1.000 fő és afeletti létszámú foglalkoztatóknál 550 fő dolgozott legfeljebb havi 60 órában. Jelentős, 25% feletti az arány a 250-999 fő létszámnagyságú cégeknél is. Ez év szeptember elsejére a munkáltatók közül egy nem tervez létszámfelvételt (9 fő és ennél kevesebbet foglalkoztatók), a 10-49 fő és az 50-249 fő létszámnagyságú cégeknél 2-2 fő felvételére, az 1.000 fő és felette létszámnagyság kategóriában foglalkoztatók 22 fővel több munkavállaló felvételére látnak esélyt, míg a 250-999 fő közötti létszámot foglalkoztatók 31 fővel kevesebb létszámmal számolnak.

Munkavállalók határozott idejű alkalmazása

A határozott idejű foglalkoztatási forma nagyfokú rugalmasságot biztosít, jelentősen leegyszerűsíti az elbocsátásokat, és nem elhanyagolható, hogy költségvonzata is kedvező.

Az előző évi felmérések adataival összehasonlítva a jelenlegi prognózis adatait, kitűnik, hogy a megyében stagnál a határozott idejű munkaviszony keretében történő foglalkoztatottak száma. 2013. december 31-én az összes statisztikai létszámuk 10,1%, 2014. év szeptember 1-jén 10,5% volt, 2015. szeptemberre 9,9%-ra becsülték meg a létszámot. A 2015. évi felméréskor a 2015. év szeptemberére megvalósult határozott idejű foglalkoztatási arány 10,1% volt, ami azt jelenti, hogy a cégek viszonylag jól becsülték meg ezt a foglalkoztatási formát. 2016. év szeptemberére a munkáltatók 9,9%-os arányt becsültek, amely ténylegesen a 2016. évi felméréskor 9,5% volt. A 2017. évi felméréskor 7,9% volt szeptember végén a határozott idejű foglalkoztatottak aránya, amelyet a 2016. évi felméréskor 9,2%-ra prognosztizáltak a munkáltatók. A 2018. évi felmérés alkalmával a határozott idejű foglalkoztatottak aránya 7,4% volt. Ez létszámban kifejezve 2013. december 31-én 2.147 fő, 2014. szeptember 1-jén 2.280 fő és 2015. szeptember 1-jére már csak 2.180 fő, ezzel szemben a tényleges létszám 2.197 fő volt. 2016. év szeptember 1-jére 2.176 főt jósoltak a munkáltatók, ezzel szemben 2016. szeptember elsején 2.127 fő foglalkoztatása valósult meg. Igaz a 2016. évi felmérésben 4 munkáltatóval kevesebb vett részt, mint az azt megelőző felmérésben. A 2017. évi szeptemberi előrejelzés szerint 56 fővel kevesebben fognak ebben a foglalkoztatási formában dolgozni. Ami végül is nem valósult meg, mivel a 2017. évi felmérés alkalmával a 2017. év szeptemberi határozott idejű munkaviszonyban 1.751 fő foglalkoztatása valósult meg, ami 320 fővel kevesebb főt jelentett. A 2017. évi felmérés alkalmával 2018. év szeptemberére jelzett 1.649 fő határozott idejű foglalkoztatása 2018. év szeptember 1-jén 1 fővel lett kevesebb.

A legtöbb határozott idejű munkaszerződéssel rendelkező dolgozója 2018. szeptember 1-jén a 250-999 fő és az 1.000 fő és felette munkavállalót alkalmazóknak volt. Előbbinél átlagosan 773 fő, utóbbinál 465 fő ilyen státuszú munkavállaló volt. A 9 főnél alacsonyabb létszámot foglalkoztatóknál egyre kevésbé elterjedt az alkalmazásnak ez a módja.

Legnagyobb létszámban 2018. évben a feldolgozóipar egyes ágazataiban (728 fő), az élelmiszer, ital, dohánytermék gyártásában (224 fő) és a villamos berendezés gyártásában (185 fő) dolgozók vannak foglalkoztatva határozott idejű szerződéssel. A feldolgozó iparon kívül 327 fő a mezőgazdaságban, 172 fő a kereskedelem, gépjárműjavításban, 137 fő az

építőiparban és 100 fő az egyéb szolgáltatás ágakban tevékenykedik határozott idejű szerződéssel.

Munkaerő-kölcsönzés

A munkaerő-kölcsönzés korábban elsősorban a multinacionális cégeknél és nagyvállalatoknál terjedt el. Bizonyos munkakörökre, meghatározott időre és létszámban, ebben a formában próbálták megoldani a munkaerő igényt, valamely munkaerő-kölcsönző cég közbeiktatásával. Ez a munkáltató számára azért kényelmes megoldás, mert többek között a munkaügyi, munkajogi feladatokat a kölcsönző cég végzi, mivel jogilag a kiközvetítettek a kölcsönbe adó cég alkalmazottjai.

Ez a rugalmas alkalmazási forma Hajdú-Bihar megyében nem terjedt el. Az eddigi felmérések alkalmával megkérdezettek közül 2011-ben mindössze 14, 2012-ben 16, 2013-ban 13, 2014-ben 13, 2015-ben 17, 2016-ban 13, 2017-ben 17, 2018-ban 18 és várhatóan 2019. évben is csak 18 munkáltató vette/veszi igénybe a munkaerő-kölcsönző cégek szolgáltatását. Ez a felmérésben részt vevőknek 2011. és 2012. években 4,4% illetve 5%-át, 2013. és 2014. évben a 3,7%-át, 2015. évben 4,6%-át, 2016. évben 3,8%-át, 2017. évben 4%-át, 2018. évben 5,2% és várhatóan 2019. évben is az 5,2%-át jelenti majd.

3.5. Külföldi állampolgárok a magyar munkaerőpiacon

A cégek által alkalmazott külföldi állampolgárok száma évről-évre csökkent, amelyhez különösen hozzájárult a gazdasági válság is. Ez az országos tendencia a prognózisban részt vevőknél is megfigyelhető volt 2016. évig, miszerint 2016. évre országosan 17 fővel kevesebb külföldi foglalkoztatását prognosztizálták a választ adó munkáltatók. Ez a tendencia az egyre inkább növekvő munkaerőhiány miatt nem folytatódik, mivel 2017. évre országosan már 361 fővel több külföldi munkavállalót prognosztizáltak a felmérésben résztvevő munkáltatók. Ezt a kedvező előrejelzést a rendelkezésre álló számok most is alátámasztják, mivel 2017. év szeptember végén a választ adó munkáltatóknál 232 fővel több külföldi munkavállaló volt foglalkoztatva, mint egy évvel korábban. A 2018. évi felmérés alkalmával további 300 fős növekedés volt tapasztalható a külföldi állampolgárságú munkavállalók foglalkoztatásában, amikor is 7.424 fő volt foglalkoztatva.

Hajdú-Bihar megyében a megkérdezett munkáltatóknál 2010-ben és 2011. évben 80 fő, 2012. évben 73 fő, 2013. évben 39 fő, 2014. évben 33 fő, 2015. évben 25 fő, 2016. évben 18 fő, 2017. évben 25 fő és 2018. évben 47 fő külföldit foglalkoztattak. Ez a szám várhatóan a következő évben szintén 47 fő lesz, amely létszám csak a 0,23%-át jelenti az összes statisztikai állományi létszámnak.

Külföldi munkavállalót 2018. évben a 9 fő és ennél kevesebb főt foglalkoztatók egyáltalán nem alkalmaztak, míg a legnagyobb számban a 250-999 főt foglalkoztató létszám-kategóriába tartozók alkalmaztak, arányuk 59,6% volt. Őket, a 10-49 főt és az 1.000 fő és afeletti foglalkoztatók követték, arányuk 29,8%, illetve 18,5% volt. Az alkalmazás területe inkább a feldolgozóiparban koncentrálódott 15 fővel.

3.6. Pályakezdő fiatalok foglalkoztatása

A pályakezdők alkalmazására vonatkozó kérdésre a munkáltatók 17,4%-a adott igen választ, vagyis a fiataloknak 60 cégnél nyílik lehetőségük munkavégzésre 2018. év folyamán. Sajnálatos tény azonban, hogy a fiatalok munkavállalási esélyei egyre csökkennek, a munkáltatók alacsony száma miatt. Legalábbis a prognózis felmérésből ez derül ki, mert a megkérdezettek 9,6%-a 33 cég nyilatkozott úgy, hogy 2019. évben is kíván pályakezdőt alkalmazni. Így 2019-ben a választ adók 102 fő pályakezdőt akarnak felvenni.

Megfigyelhető, hogy Hajdú-Bihar megyében 2019. évben inkább a közepes vállalkozások hajlandóak a friss tudással rendelkezők fogadására. A 33 igennel nyilatkozó pályakezdőt foglalkoztató cégnek a 39,4%-a a 250-999 fős, a 24,2%-a az 50-249 fős létszámnagyság-kategóriájú munkáltatók közé tartozik. Amennyiben azt vizsgáljuk, hogy a megkérdezett cégek közül milyen arányban van az igennel válaszolóak száma, akkor azt kapjuk, hogy az 1.000 fő és felette foglalkoztatók 33,3%-a, a 250-999 fővel dolgozóknak a 17,1 százaléka kíván lehetőséget adni a fiataloknak 2019. évben.

A pályakezdőket alkalmazó cégek közül 2018-ban a legtöbb a feldolgozóipar (31,7%), a kereskedelem (18,3%), a mezőgazdaság (13,3%) és a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás (10%) területén tevékenykedett. A 2019-ben pályakezdőket alkalmazni kívánó cégek közül a legtöbb a feldolgozóipar (39,4%) és a kereskedelem, gépjárműjavítás (15,2%) területén tevékenykedik. A vállalkozások által megadott legjellemzőbb munkakörök igen változatosak voltak, ezekben 2018. évben 381 fiatal kapott munkát és 2019. évben 308 fiatal alkalmazását tervezik a választ adó munkáltatók.

A 10 fő feletti Pályakezdők alkalmazása/felvétele foglalkozások szerint a munkakört is megnevező cégeknél:

10 fő feletti Pályakezdők alkalmazása foglalkozások szerint (2018), a munkakört is megnevező cégeknél				10 fő feletti Pályakezdők felvétele várhatóan 2019-ben foglalkozások szerint, a munkakört is megnevező cégeknél			
FEOR	Foglalkozás megnevezése	Pályakezdőt alkalmazó cégek száma	Alkalmazott pályakezdők száma	FEOR	Foglalkozás megnevezése	Pályakezdő felvételét tervező cégek száma	Felvenni tervezett létszám
		(db)	(fő)			(db)	(fő)
9 235	Gyorséttermi eladó	3	85	9 235	Gyorséttermi eladó	1	85
8 135	Műanyagtermék-gyártó gép kezelője	1	20	7 323	Forgácsoló	8	20
7 111	Húsfeldolgozó	5	16	7 111	Húsfeldolgozó	2	17
9 310	Egyszerű ipari foglalkozású	6	16	7 325	Hegesztő, lángvágó	5	16
5 113	Bolti eladó	8	14	5 134	Szakács	2	14
7 325	Hegesztő, lángvágó	6	13	5 113	Bolti eladó	7	13
7 521	Vezeték- és csőhálózat-szerelő (víz, gáz, fűtés)	2	13	5 132	Pincér	1	12
8 421	Mezőgazdasági, erdőgazdasági, növényvédő gép kezelője	5	13	7 321	Lakatos	4	12
5 132	Pincér	4	11	9 329	Egyéb egyszerű építőipari foglalkozású	1	12
5 134	Szakács	3	11	2 159	Egyéb adatbázis- és hálózati elemző, üzemeltető	1	10
7 321	Lakatos	4	11	7 114	Pék, édesipari termék-gyártó	3	10
5 254	Vagyongőr, testőr	1	10	8 124	Cipőgyártó gép kezelője és gyártósor mellett dolgozó	1	10
7 323	Forgácsoló	6	10	9 310	Egyszerű ipari foglalkozású	3	10
8 124	Cipőgyártó gép kezelője és gyártósor mellett dolgozó	1	10				
9 329	Egyéb egyszerű építőipari foglalkozású	1	10				

IV. A megkérdezettek gazdasági tevékenységének tényadatai és a 2019. évi várakozások⁹

4.1. Kapacitás-kihasználtság

A termelő/szolgáltató kapacitás-kihasználtságát a vállalkozások 1,5%-a nem tudta vagy nem akarta meghatározni, míg 327-en adtak értékelhető választ 2018. év őszén.

Hajdú-Bihar megyében az átlagos kapacitás-kihasználtság az 1.000 fő és felette vállalkozásoknál a legmagasabb 89,92%-kal, ami magasabb, mint a megyei átlag. A megyei átlag alatt két létszám kategóriába tartozó céget találunk. A 9 fő és ennél kevesebb főt foglalkoztatóknak 78,18%, míg a 10-49 főt foglalkoztatóknak 81,01% a kapacitás kihasználtsága. A többi létszám kategóriába tartozó cégeknél 84,57% fölötti a kapacitás-kihasználás értéke.

A termelő / szolgáltató kapacitás kihasználtsága

Létszámnagyság-kategória	21 % alatt	21 - 40 %	41 - 60 %	61 - 80 %	81 - 100 %	Válaszoló cégek száma összesen	Nem válaszoló cégek száma	Átlagos kapacitás-kihasználtság
	(db)	(db)	(db)	(db)	(db)	(db)	(db)	(%)
9 fő és ennél kevesebb	5	0	9	20	40	74	0	81,01%
10-49 fő	1	4	12	18	31	66	3	78,18%
50-249 fő	0	0	5	29	71	105	6	88,43%
250-999 fő	0	2	3	17	48	70	6	87,64%
1000 fő és felette	0	0	0	3	9	12	3	89,92%
Összesen	6	6	29	87	199	327	18	84,57%

A kapacitáskihasználtság mértékét százalékos formában kellett meghatározniuk a gazdálkodó szervezetek vezetőinek. Az összesítés alapján a megyében átlagosan 84,57%-os kihasználtsággal üzemelnek a vállalkozások, amely 2,25%-ponttal alacsonyabb a 2017. évi felmérés alkalmával jelzett értéknél.

Átlagos kapacitás-kihasználtság

Létszámnagyság-kategória	Hajdú-Bihar Megye	Országos	eltérés az országostól
	(%)	(%)	(%)
9 fő és ennél kevesebb	81,01%	85,85%	-4,84%
10-49 fő	78,18%	86,53%	-8,35%
50-249 fő	88,43%	85,24%	3,19%
250-999 fő	87,64%	85,87%	1,77%
1000 fő és felette	89,92%	90,06%	-0,14%
Összesen	84,57%	86,12%	-1,55%

⁹ Forrás: A 2018. évi felmérés alapján készült adatbázis

A 2012. évi felméréskor összességében az országos átlagot 0,62%-kal haladta meg a Hajdú-Bihar megyei munkáltatók kapacitáskihasználtsága. Három létszám-kategóriában az országos átlag alatt, míg a két legnagyobb létszám kategóriájú munkáltatónál az országos értéknél jobb volt az átlagos kapacitáskihasználtság a megyében. A 2013. évi felmérés alkalmával már a megyei arány 4,22%-kal alatta maradt az országos kapacitáskihasználtságnak, és valamennyi létszám-kategóriában működő vállalkozásnál az országos érték alatt maradt ez az arány. A 2015. évi felmérés alkalmával megyei szinten 2%-kal alacsonyabb az átlagos kapacitás-kihasználtság. Létszámnagyság kategóriánként vegyes a kép, mivel háromnál az országos átlag alatt, míg két kategóriában az országos átlag feletti volt a erőforrások kihasználtsága. A 2016. évi felmérés alkalmával megyei szinten 2,41%-kal alacsonyabb az átlagos kapacitás-kihasználtság. Létszámnagyság kategóriánként 2016. évben is a 2013. évihez hasonlóan valamennyi létszám-kategóriában az országos átlag alatti volt a kapacitáskihasználtság. Akkor az országos értéktől a legnagyobb arányban, több mint 5%-kal kevesebb a kapacitás-kihasználtság a 9 fő és annál kevesebb foglalkoztatóknál volt. A 2017. évi felmérés alkalmával a megyei kapacitáskihasználás 1,92%-ponttal magasabb volt, mint az országos kapacitáskihasználtság. Három létszám kategóriában a megyei arány magasabb volt, mint az országos. Az 50-249 főt és az 1.000 fő felett foglalkoztatóknál az országos kapacitás kihasználás magasabb volt a megyei arányoknál. A jelenlegi (2018. évi) felmérés alkalmával fordult a helyzet, mivel a megyei kapacitáskihasználtság 1,55%-ponttal volt alacsonyabb az országosnál. Most három létszám kategóriában az országos arány volt magasabb a megyeinél.

Öt ágazatban megyei szinten nem volt válaszadó a felmérésben, így azok a sorok 0%-os értéket kaptak, melyek a táblázatban külön kiemelésre kerültek. A feldolgozóipar átlagos erőforrás kihasználtsági szintje 2,1%-kal maradt alatta az országos átlagnak. Ezen belül az országos átlagot legnagyobb arányban, 46,26%-kal a vegyi anyag, termék gyártása csökkent, ami a megyében 35%-os. A feldolgozó iparon belül még öt ágazat volt, ami az országosnál alacsonyabb arányban teljesült. Ezek sorrendben: az élelmiszer, ital, dohánytermék gyártása -2,88%-kal, a textil, ruházat, bőr, és bőrtermék gyártása -2,01%-kal, a fafeldolgozás, papírtérkép gyártása, nyomdai tevékenység -3,58%-kal, a gumi-, műanyag és nemfém ásványi termék gyártása -1,8%-kal, valamint az egyéb feldolgozóipari; ipari gép, berendezés üzembe helyezése, javítása -3,35%-kal. A többi feldolgozóipari ágazatban (a lenti táblázat szerint) a megyei átlagok magasabbak voltak, mint az országos adatok átlagai.

Hajdú-Bihar megyében az átlagos kapacitáskihasználtság a feldolgozóiparon kívül hat gazdasági ágazatban az országosnál magasabb volt, legnagyobb arányban (21,85 %-kal) a művészet, szórakozás, szabadidő területén működő munkáltatóknál. Az átlagos kapacitás kihasználtság 3% fölötti arányban, 3,64%-kal volt több az információ, kommunikáció ágazatban, valamint a bányászat területén tevékenységet végzőknél 3,24%-kal.

Ugyanakkor Hajdú-Bihar megyében az országos átlag alatt maradó kapacitás-kihasználtságot kilenc gazdasági ágban tevékenykedő munkáltató jelentett a 2018. évi felmérés alkalmával.

A termelő / szolgáltató kapacitás kihasználtsága Hajdú-Bihar Megyében és az Országban

Gazdasági ág	Hajdú-Bihar Megye Átlagos kapacitás-kihasználtság	Országos Átlagos kapacitás-kihasználtság	Hajdú-Bihar Megye - Országos
	(%)	(%)	(%)
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	87,32%	86,06%	1,26%
Bányászat	80,00%	76,76%	3,24%
Feldolgozóipar	83,66%	85,76%	-2,10%
Élelmiszer, ital, dohánytermék gyártása	77,62%	80,50%	-2,88%
Textília, ruházat, bőr, és bőrtermék gyártása	85,00%	87,01%	-2,01%
Fafeldolgozás, papírtérkép gyártása, nyomdai tevékenység	83,00%	86,58%	-3,58%
Kőszeggyártás, kőolajfeldolgozás	0,00%	87,50%	-87,50%
Vegyí anyag, termék gyártása	35,00%	81,26%	-46,26%
Gyógyszergyártás	90,00%	85,75%	4,25%
Gumi-, műanyag és nemfém ásványi termék gyártása	81,67%	83,47%	-1,80%
Fémalapanyag és fémfeldolgozási termék gyártása	90,42%	86,87%	3,55%
Számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása	0,00%	90,03%	-90,03%
Villamos berendezés gyártása	90,33%	85,93%	4,40%
Gép, gépi berendezés gyártása	100,00%	88,82%	11,18%
Járműgyártás	99,50%	90,45%	9,05%
Egyéb feldolgozóipari; ipari gép, berendezés üzembe helyezése, javítása	84,00%	87,35%	-3,35%
Villamosenergia, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	78,00%	89,09%	-11,09%
Vízellátás; szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennykezelés	65,00%	82,45%	-17,45%
Építőipar	92,08%	92,34%	-0,26%
Kereskedelem, gépjárműjavítás	84,29%	86,21%	-1,92%
Szállítás, raktározás	82,85%	85,29%	-2,44%
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	76,89%	79,20%	-2,31%
Információ, kommunikáció	90,71%	87,07%	3,64%
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	0,00%	91,58%	-91,58%
Ingatlanügyletek	80,00%	86,84%	-6,84%
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	84,20%	87,42%	-3,22%
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	84,58%	87,00%	-2,42%
Közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás	0,00%	93,60%	-93,60%
Oktatás	0,00%	75,38%	-75,38%
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	85,00%	83,17%	1,83%
Művészet, szórakozás, szabad idő	100,00%	78,15%	21,85%
Egyéb szolgáltatás	87,50%	86,13%	1,37%
Összesen	84,57%	86,12%	-1,55%

A teljes fokú kapacitás-kihasználtság elmaradásának okai és azok súlya

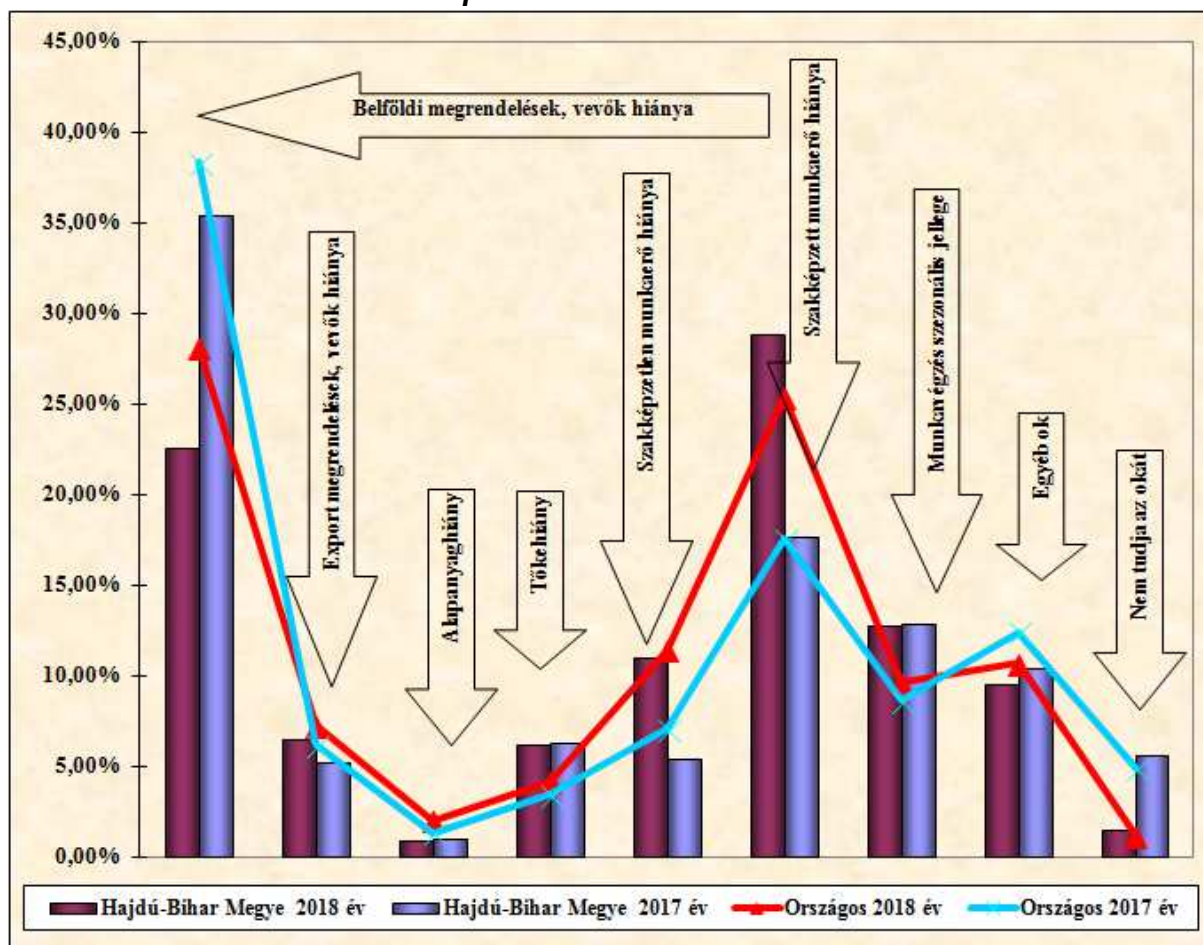
Míg 2013. évben a belföldi megrendelések visszaesése a mikro vállalkozásokat érintette a legérzékenyebben (64,6%), addig 2014. évben a 250-999 főt foglalkoztatóknak 50,8%-ban okozott nagyobb gondot. A 2015-ös évben ismét a mikro vállalkozások kerültek az első helyre 65,56%-kal, a 2016. évi felmérés alkalmával az 1.000 fő és felette foglalkoztatók álltak

az élen 60%-kal. Az előző (2017.) évben az 1.000 fő és felette foglalkoztatók létszám kategóriába sorolt cégeknél a belföldi megrendelés hiánya 50%-ban volt probléma, ezen cégeknél jelentős arányban (30%-ban) az export megrendelések, vevők hiánya volt a kapacitás-kihasználtság elmaradásának másik oka. A tökehiány legnagyobb arányban 8,1%-ban a 10-49 főt foglalkoztató vállalkozásoknak okozott nehézséget. Ez évben a kapacitás 100% alatti kihasználásának okaként a munkáltatók elsőként a szakképzett munkaerőhiány jelölték meg a 28,87%-kal. Ez az ok a legmagasabb aránnyal 30,29%-kal az 1.000 fő és felette foglalkoztatónál, valamint a 9 fő és ennél kevesebb létszámot foglalkoztató cégeknél jelentkezett 30,16%-kal. A belföldi megrendelések hiánya 22,62%-ban volt jelen a felmérésben és szintén az előző két létszám kategóriájú cégnél volt a legmagasabb az arány (sorrendben: 23,53%, valamint 26,98%). Az 1.000 fő és felette foglalkoztató cégeknél még jelentős, 17,65% volt az export megrendelések, vevők hiánya.

A 2015. évi felméréskor az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, az oktatás és a művészet, a szórakozás, szabad idő tevékenységgel foglalkozók nyilatkoztak úgy, hogy 100%-ban a **belföldi megrendelések csökkenése** következtében nem tudnak teljes kapacitással működni. A 2016. évi felmérés alkalmával már egyik ágazatban sem jelölték 100%-ban problémának a belföldi megrendelések csökkenését. A 2016. évi felméréskor 60%-ot meghaladó arányban a belföldi megrendelések, vevők hiányát jelölték meg a csökkenés okaként, az alábbi ágazatokban: a feldolgozóiparon belül a gumi, műanyag és nemfém ásványi termék ágazatban 63,57%-kal, az információ, kommunikáció területén 63,25%-kal, az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenységet végzők 66,67%-kal, valamint szintén 66,67%-kal az egyéb szolgáltatás területén működő munkáltatók. A 2017. évi felmérés alkalmával az információ, kommunikáció ágazatban volt 100%-ban probléma a belföldi megrendelések, vevők hiánya. Hatvan százalék felett a bányászat (90%) és a feldolgozóiparon belül a fafeldolgozás, papírtermék gyártása, nyomdai tevékenység ágban (66%) volt nagyobb a belföldi megrendelések hiánya. A 2018. évi felmérés alkalmával a megkérdezett munkáltatóknál a belföldi megrendelések, vevők hiánya okként egyre kisebb súlyban jelent nehézséget, ahol a 9 fő és ennél kevesebb létszámot foglalkoztatóknál 26,98%-kal a legmagasabb ez az arány. A gazdasági ágak közül a feldolgozó iparon belül a vegyi anyag, termék gyártása ágban 50%-kal a legmagasabb ezen ok aránya. Az **export megrendelések elmaradása** 50% arányú a feldolgozó iparon belül a villamos berendezések gyártása területén. **Alapanyaghiányra** a legmagasabb százalékban (6,25%-kal) csak az egyéb feldolgozóipari; ipari gép, berendezés üzembe helyezése, javítása területén dolgozók panaszkodtak. A 20%-ot, vagy azt meghaladó **tökehiányt** a feldolgozóiparon belül a gyógyszergyártás (33,3%) gazdasági ágból jelezték. A tökehiány a humán-egészségügyi, szociális ellátás ágazatban a választott munkáltatók 33,3%-nak, valamint a ingatlanüggyel foglalkozók 20%-ának volt probléma. **Szakképzetlen munkaerő hiánya** 20%, felett a feldolgozóiparon belül a textil, ruházat, bőr, és bőrtermék gyártása területén 21,74%-kal) jelentett gondot. A feldolgozóiparon kívül az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység területén 27,27%-os a szakképzetlen munkaerő hiánya. Amíg a 2014. évi felmérésnél a legmagasabb arányban, 43,8%-kal a **szakképzett munkaerő hiányát** a textil, ruházat, bőr, és bőrtermék gyártása területén tevékenykedő cégek jelezték, addig a 2015. évi felmérés alkalmával 35%-kal a fafeldolgozás, papírtermék gyártása, nyomdai tevékenység

területen tevékenykedőknél volt ez a probléma a legnagyobb arányú. A 2016. évi felmérés alkalmával a legnagyobb arányban (80%-ban) a humán-egészségügyi, szociális ellátás területén tevékenykedő munkáltatóknak okozott gondot a szakképzett munkaerő hiánya. A 2017. évi felméréskor a legnagyobb arányban 47,25%-kal a szállítás, raktározás ágazatban hiányzott a szakképzett munkaerő. A 2018. évi felmérés alkalmával már egy ágazatban, a feldolgozóiparon belül a járműgyártás területén 100%-os a szakképzett munkaerőhiány. További három ágazatban 50%-os a szakképzettek hiánya, ezek, a bányászat, az egyéb szolgáltatás és a feldolgozóiparon belül a vegyi anyag, termék gyártása. A **munkavégzés szezonális jellegére** 2016. évben 50%-ban csak a villamosenergia, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás területén volt hivatkozás. A 2017. évi felméréskor szintén a villamosenergia, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás ágazat hivatkozott a szezonális jellegre, de már 60%-kal. A legutóbbi felméréskor a bányászatban és a vízellátás; szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmentesítés ágazatban volt 50%-os a munkavégzés szezonális jellegére hivatkozás. **Egyéb okra** 50%-kal az egyéb szolgáltatás, ingatlanügyek, vízellátás; szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmentesítés, valamint a feldolgozóiparon belül a villamos berendezések gyártása területén munkát végzők hivatkoztak.

A teljes fókú kapacitás-kihasználtság elmaradásának okai és azok súlya a felmérésben részt vevőknél

A termelő / szolgáltató kapacitás 100% alatti kihasználtságának okai és az okok súlya

megnevezés	Belföldi megrendelések, vevők hiánya	Export megrendelések, vevők hiánya	Alapanyaghiány	Tőkehiány	Szakképzetlen munkaerő hiánya	Szakképzett munkaerő hiánya	Munkavégzés szezonális jellege	Egyéb ok	Nem tudja az okát	Összesen	Válaszó cégek száma
Hajdú-Bihar Megye 2018 év	22,62%	6,55%	0,89%	6,25%	11,01%	28,87%	12,80%	9,52%	1,49%	100,00%	147
Hajdú-Bihar Megye 2017 év	35,40%	5,23%	1,07%	6,32%	5,39%	17,68%	12,87%	10,44%	5,62%	100,00%	187
Országos 2018 év	28,13%	7,28%	2,01%	4,19%	11,44%	25,40%	9,61%	10,72%	1,21%	100,00%	3199
Országos 2017 év	38,35%	6,17%	1,34%	3,49%	7,10%	17,58%	8,64%	12,43%	4,91%	100,00%	3095

4.2. Rendelésállomány

Egy vállalkozás rendelésállományának alakulását nagymértékben befolyásolja, hogy a piacon milyen minőségű terméket állít elő, milyen gyorsan reagál az ott zajló változásokra, a partnerek igényeire, van-e konkurenciája azon a területen.

A kereslet alakulását jelentősen befolyásolja a gazdasági környezet változása is, a lehetőségek bővülése vagy éppen beszűkülése. Ezek külön-külön is meghatározóak lehetnek és idézhetnek elő átmenetileg, vagy véglegesen olyan helyzeteket, amelyek meghatározzák egy vállalkozás sikerét vagy kudarcát.

Hajdú-Bihar megyében a felmérésbe bevontak 96,5%-a értékelte a termékei iránti kereslet nagyságát, ami országos szinten 94,1%. Az előző évi felmérés alkalmával ez az arány megyénkben 95,6%, míg országosan 94,5% volt. A legkevesebben az elégedetlenek voltak, akik úgy értékelték, hogy jelenleg, vagyis a felmérés időpontjában alacsony szintű rendelésállománnyal rendelkeztek.

A termékek/szolgáltatások iránti kereslet alakulása

A vállalkozás rendelésállománya, vagy termékei (szolgáltatása) iránti kereslet jelenleg Hajdú-Biharban

Gazdasági ág	magas (db)	közepes (db)	alacsony (db)	magas (%)	közepes (%)	alacsony (%)
Feldolgozóipar	24	52	3	30,4	65,8	3,8
Kereskedelem, gépjárműjavítás	25	48	4	32,5	62,3	5,2
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	4	20	3	14,8	74,1	11,1
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	2	18	1	9,5	85,7	4,8
Élelmiszer, ital, dohánytermék gyártása	4	16	1	19,0	76,2	4,8
Építőipar	20	16	1	54,1	43,2	2,7
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	8	16	1	32,0	64,0	4,0
Szállítás, raktározás	9	13	2	37,5	54,2	8,3

A vállalkozás rendelésállománya, vagy termékei (szolgáltatása) iránti kereslet jelenleg Országosan

Gazdasági ág	magas (db)	közepes (db)	alacsony (db)	magas (%)	közepes (%)	alacsony (%)
Feldolgozóipar	963	1131	82	44,3	52,0	3,8
Kereskedelem, gépjárműjavítás	506	832	55	36,3	59,7	3,9
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	126	263	11	31,5	65,8	2,8
Szállítás, raktározás	124	241	17	32,5	63,1	4,5
Fémalapanyag és fémfeldolgozási termék gyártása	216	237	21	45,6	50,0	4,4
Építőipar	400	235	17	61,3	36,0	2,6
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	86	225	17	26,2	68,6	5,2
Élelmiszer, ital, dohánytermék gyártása	133	217	16	36,3	59,3	4,4

A fenti táblázatban a Hajdú-Bihar megyei és az országos adatokat a termék/szolgáltatás iránti kereslet közepes alakulását figyelembe véve, a megkérdezett cégek száma szerint sorba rendezve és az első nyolcat a táblázatba megjelenítve megállapíthatjuk, hogy a megyei és az országos adatok hasonlóan alakultak. Hét olyan gazdasági ágat találunk mindkét területen, amelyik az első nyolcban benne van. A 2017. évi felmérés alkalmával az előző évhez hasonlóan a megyében a feldolgozóipar a második helyen van, míg országosan továbbra is az

első helyen helyezkedik el. A közepes keresletnél az arányok is növekedtek, a megyei 9,7%-kal volt magasabb az országosnál. A 2018. évi felméréskor megyénkben a feldolgozóipar az eddigi második helyről az első helyre került, így az arányok a közepes keresletnél növekedtek, immár a megyei arány 13,8%-kal magasabb az országos aránynál. A magas keresletűeknél viszont az országos arány már 13,9%-kal magasabb, amely 2017. évi felmérés alkalmával csak 10,9%-kal volt magasabb.

4.3. A termelési volumen alakulása

A termelés szintjének 2019. első félévében történő, az előző év azonos időszakához viszonyított változásáról a felmérésben résztvevők 89%-a nyilatkozott. Növekedésről a válaszadók 43%-a, míg csökkenésről 5,9%-a számolt be. A vállalkozások 51,1%-a úgy érzékelte, hogy termelési szintjük az előző évi szinten stagnál. Ez kedvezőtlenebb adat, mint a tavalyi felmérésben volt, akkor ugyanis 4,1%-uk jelezte a termelés visszaesését.

Megyénkben a 9 fő és ennél kevesebbet foglalkoztatók közül 32-en úgy nyilatkoztak, hogy növekszik, illetve egy úgy nyilatkozott, hogy csökken a termelés volumenének az alakulása, miközben a nagytöbbség azt mondta, hogy változatlan marad. Az 50-249 főt foglalkoztatóknál a termelés volumenének növekedésében 36,5% bízik, míg 55,2% inkább azt mondja, hogy változatlan marad.

Az adatok összesítése nyomán tizenhat gazdasági ágazatban nyilatkozták azt, hogy **növekszik a termelés/szolgáltatás volumenük** (90% fölötti a növekedés). A bányászat, a művészet, szórakozás, szabadidő ágazatokban, valamint a feldolgozóiparhoz tartozó fafeldolgozás, papírtermék gyártása, nyomdai tevékenység, vegyi anyag, termék gyártása és a gép, gépi berendezés gyártása területen tevékenykedő cégek egyaránt 100%-ban növekedésről számoltak be. Továbbá a növekedés mértékének előrejelzése 51% fölötti a feldolgozóiparon belül a fémalapanyag és fémfeldolgozási termék gyártása (72,7%-os) területén. A feldolgozóiparon kívül a növekedés mértéke meghaladja majd az 51%-ot, a kereskedelem, gépjárműjavítás (52,2%), a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás (55,6%), valamint az információ, kommunikáció ágazatban, ahol a választ adó munkáltatók szerint 57,1%-os lesz a növekedés mértéke. A **termelés volumenének változatlan maradását** csak egy ágazatban, a feldolgozóiparon belül a gyógyszergyártás területén jelölték 100%-ra. A termelés volumenének változatlanul maradását 70% felett 4 gazdasági ágazatban tevékenykedő cég jelezte, amelyek a következők: a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás, a humán-egészségügyi, szociális ellátás és az egyéb szolgáltatás, mindhárom esetében 75%- volt a jelölés mértéke, valamint a feldolgozóiparban az élelmiszer, ital, dohánytermék gyártása 70,6%-kal. A **termelés volumenének csökkenését legnagyobb arányban** (20%-ban) a feldolgozóiparhoz tartozó textília, ruházat, bőr, és bőrtermék gyártása tevékenységgel foglalkozó kettő cég nyilatkozta. Ugyanitt 11% feletti csökkenést prognosztizáltak még a gumi-, műanyag és nemfém ásványi termék gyártása 16,7%-kal, valamint a mezőgazdaságban 11,5%-kal.

2019. első félévének termelési szintjére vonatkozó várakozások tekintetében a 2017. évi felméréshez képest nagyobb csökkenés figyelhető meg a cégek óvatosságában, mert a

megkérdezett cégek 11%-a nem mert jóslásokba bocsátkozni. Nem vállalkoztak arra, hogy a jövőbeni számításaikról nyilatkozzanak. Tavaly ez az arány 40,9 % volt.

Összességében az látszik, hogy a megye megkérdezett vállalkozásainak 89%-a bízik abban, hogy 2019. első félévében pozíciója nem romlik tovább 2018. első félévéhez képest. Ebből 38,3%-uk egyértelműen úgy gondolja, hogy sikerül bizonyos szintű növekedést elérniük. Amennyiben erre a kérdésre választ adó 307 céget vizsgáljuk, akkor azt tapasztaljuk, hogy a cégek 43%-a úgy gondolja, hogy sikerül növekedést elérnie és a cégek 5,9%-a mondja azt, hogy csökkenni fog a termelés vagy szolgáltatás volumenének várható alakulása 2019. első félévében 2018. első félévéhez viszonyítva.

4.4. Beruházások

A 2018. évi felméréskor a kérdésre választ adó cégek 94,2%-a nyilatkozott beruházási szándékáról 2018. évre vonatkozóan. A megkérdezettek 37,7%-nál nem volt és nem lesz üzembe helyezendő beruházás 2018. év végéig.

A 2019. évi beruházási szándékról óvatosabb becslések érkeztek. Az összes vezető közül 22,9% nem tudta/nem válaszolt/nem adott egyértelmű igen vagy nem választ, ami 17,1%-kal több mint a 2018. évre nem válaszolók aránya. A megkérdezettek 27%-nál nem lesz üzembe helyezendő beruházás 2019. évben.

A beruházásokat típus szerint vizsgálva és összehasonlítva a két évet az tapasztalható, hogy legtöbbször csak korszerűsítő, innovatív beruházásban gondolkodnak (22,9%; 25,5%). A két év összehasonlítását vizsgálva csökkent azok száma (325-ről 266-ra), akik termelésük növekedésére számítva úgy gondolják, hogy beruházás révén kapacitásaikat tovább kell növelniük. Ugyanakkor a mindkét fejlesztést egyszerre megvalósítóknál növekedés várható 2019. évre, mivel amíg 2018-ra 72 vállalkozás vezetője nyilatkozott úgy, hogy korszerűsít és kapacitáit növelő beruházást is üzembe helyez, addig 2019-re már 77 vállalkozás tervez mindkét fajta beruházást, ami 5%-os növekedésnek felel meg.

Amennyiben a beruházások volumenének várható alakulását 2019. első félévében 2018. első félévéhez viszonyítva vizsgáljuk létszám-kategóriánként megállapítható, hogy a beruházás volumenének változatlan maradását nagyobb arányban prognosztizálják a választ adó cégek. Az 1.000 fő és felette foglalkoztatók szerint 46,7%-os arányban stagnálás várható. A 10-49 főt foglalkoztatók 42%-os stagnálással számolnak, de még a 250-999 főt foglalkoztatók is 40,8%-ban a beruházás volumenének megérekedését látják. A beruházás volumenének csökkenése átlagosan 4,6%. A 9 fő és ennél kevesebb létszámot foglalkoztatók úgy gondolják, hogy 5,4%-os csökkenés várható 2019. év első félévében. A 250-999 főt foglalkoztatók 5,3%-a, valamint az 50-249 főt foglalkoztatók 4,5%-a szerint csökkenés várható. A nem volt és nem is lesz beruházás kategóriát a 9 fő és annál kevesebbet foglalkoztatók 18,9%-a, az 50-249 főt foglalkoztató cégek 14,4%-a, a 10-49 főt foglalkoztatók 5,8%-a, valamint a 250-999 főt foglalkoztatók 2,6%-a és jelölte meg.

A gazdasági áganként történő vizsgálatból az derül ki, hogy a beruházási kedv 2018. évben a feldolgozóiparban volt a legmagasabb, ugyanis a résztvevők 24,6%-a helyezett üzembe beruházást (48), melyből 18 csak korszerűsítésre irányult, 9 csak kapacitásbővítésre és 21 mindkettőre. Utánuk a kereskedelemmel, gépjárműjavítással és az építőiparral foglalkozó cégek következnek 21%-kal és 11,3%-kal, közülük a többség szintén korszerűsítést hajtott

vége. Az összes beruházás 10,8%-át a szállítás, raktározás, valamint 10,3%-át a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat területén tevékenykedő cégek hajtották végre. Öt százalékos feletti beruházást az feldolgozóiparon belül az élelmiszer, ital, dohánytermék gyártása (6,2%), valamint a szálláshely, szolgáltatás, vendéglátás (5,1%) ágazatban tevékenykedő cégek jeleztek 2018. évben.

Beruházási kedv, illetve hajlandóság 2018. évben a felméréskor 195 munkáltatónál volt. Az előrejelzések szerint 2019. évben a befektetések az előző évhez képest 11% feletti csökkenést mutatnak, 173 cégnél várhatóak beruházások, amelyek az egyes ágazatokban igen eltérően alakulnak. A megkérdezett munkáltatóknak 2018. évben az 56,5%-a, míg 2019. évben már csak az 50,1%-ka gondolkodik beruházásban. Kissé borúlátóbbak az építőipar területén érintett cégek, mivel 2018. évhez képest 2019. évben kilenc munkáltatóval kevesebben gondolkodnak fejlesztésben, így arányuk az összes beruházni akarók között 3,8%-kal kevesebb lesz az előző évi 11,3%-hoz képest. Összességében huszonkettő munkáltatóval kevesebben terveznek beruházást 2019. évben, amely 11,3%-os csökkenésnek felel meg.

4.5. A vállalkozások üzleti helyzete

A vállalkozás jelenlegi üzleti helyzete válaszra 323 pozitív, 28 negatív és 4 nem tudja válasz érkezett. Az összes válaszadó 93,6% pozitívan értékelt, amely érték az előző felmérés alkalmával 87,7% volt. A megyében a cégek többsége (54,8%-a) 2018. év őszén csak kielégítőnek tartotta üzleti helyzetét, a jó üzleti helyzetről beszámolókat hétszer többen voltak, mint azok, akik ennek ellenkezőjét állították. A kapott válaszok alapján a Hajdú-Bihari munkáltatók kis mértékben kedvezőbbnek tartják üzletmenetüket az országos átlagnál, ahol 47,2% tartja kielégítőnek az üzleti helyzetét. A 2017. évi felméréskor is a Hajdú-Bihar megyei munkáltatók kis mértékben kedvezőbbnek tartották üzletmenetüket.

A 2014. évi és a 2015. évi felméréskor is a választ adó munkáltatók közül négy gazdasági ágban tevékenykedők nyilatkoztak úgy, hogy 100%-ban **jónak érzi a vállalkozás helyzetét**. A 2016. évi felméréskor már csak a humán-egészségügyi, szociális ellátás területén működő munkáltató volt 100%-ban elégedett a jelenlegi üzleti helyzetével. A 2017. évi felmérés alkalmával két gazdasági ágazatban 2-2 munkáltató volt 100%-ban elégedett, ezek a gyógyszergyártás és a művészet, szórakozás, szabadidő ágazatok voltak. A jelenlegi 2018. évi felmérés alkalmával három gazdasági ágban összesen 4 munkáltató volt 100%-ban elégedett a jelenlegi üzleti helyzetével, ezek sorrendben: a vegyi anyag, termék gyártása, a gép, gépi berendezés gyártása és a művészet, szórakozás, szabadidő ágazatok. A korábbi 2015. évi felméréskor csak a villamos berendezés gyártás területén működő két cég volt 100%-ban elégedett üzleti helyzetével. A feldolgozóiparon kívül a pénzügyi, biztosítási tevékenység ágazatban, az információ, kommunikáció és az oktatás ágazatban tevékenykedő (sorrendben egy, kettő és egy) cég ítélte 100%-osnak a vállalkozásuk üzleti helyzetét. A 2015. évi felméréskor 50% fölött nem volt cég a felmérésben, viszont pont 50%-os jó üzleti helyzettel a feldolgozóiparon belül a feldolgozás, papírtermék gyártása, nyomdai tevékenység területén nyolc cég és a járműgyártás területén két cég látja úgy, hogy a vállalkozása jelenlegi üzleti helyzete jó. A 2016. évi felmérés alkalmával 50% és afeletti jó üzleti helyzettel hat gazdasági

ágban tevékenykedő 19 cég nyilatkozott. A 2017. évi felmérés alkalmával 50% és afeletti jó az üzleti helyzettel hat gazdasági ágazatban tevékenykedő 26 cég nyilatkozott. A legutóbbi, 2018. évi felmérés alkalmával 50% és afeletti jó üzleti helyzetet öt gazdasági ágazatban 27 munkáltató jelzett.

2017. évben az üzleti helyzetét 100%-ban kielégítőnek 2 gazdasági ág jelezte. Akkor a jelenlegi üzleti helyzete 100%-ban kielégítő a villamosenergia, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás és a humán-egészségügyi, szociális ellátás gazdasági ágazatokban tevékenykedő cégeknek volt. A jelenlegi felmérés alkalmával az üzleti helyzetét 100%-ban **kielégítőnek** öt gazdasági ágazat jelezte, a bányászat, a villamosenergia, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás és a feldolgozóiparon belül a gyógyszergyártás, a járműgyártás és a villamos berendezések gyártása ágazat.

A 2016. évi felmérés alkalmával **rossz üzleti helyzetre** a legnagyobb arányban 50%-kal a bányászat ágazatban tevékenykedő két munkáltató közül az egyik hivatkozott. 25% feletti rossz üzleti helyzetre 2016. évben a gumi-, műanyag és nemfém ásványi termék gyártása ágazatban tevékenykedő hét cég közül kettő nyilatkozott. 2017. évben 100%-ban rossz üzleti helyzetre egy cég, a vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyvezetékmentesítés ágazatból nyilatkozott. A feldolgozó ipar ágazaton belül a villamos berendezés gyártása területén működő három cég közül 33,3%-ban egy cég jelölte meg, hogy rossz a vállalkozása jelenlegi üzleti helyzete. A jelenlegi, 2018. évi felmérés alkalmával 100%-ban rossz üzleti helyzetre egy cég sem panaszkodott. A rossz üzleti helyzet legnagyobb arányban egy cégnél volt 33,3%-kal, aki vízellátás; szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyvezetékmentesítés ágazatban tevékenykedett. Tíz százalék feletti rossz üzleti helyzetre 11 munkáltató panaszkodott két ágazatban, amelyek a mezőgazdaság és a kereskedelem, gépjárműjavítás.

A megyében a cégek többsége (52%-a) várhatóan 2019. évben is csak kielégítőnek jelzi üzleti helyzetét, ami 3,4%-kal kisebb a 2018. évi tény adatnál. A jó üzleti helyzetet prognosztizálók tizenegyszer annyian vannak, mint azok, akik ennek ellenkezőjét jósolják, így 133-an jónak, míg 12-en rossznak vélik a vállalkozásuk 2019. első félévében várható üzleti helyzetét. A kapott válaszok alapján a megyei munkáltatók 3,3%-kal kedvezőbbnek prognosztizálják üzletmenetüket az országos átlagnál, ahol 48,7% jelzi 2019. évre kielégítőnek az üzleti helyzetét.

V. Összegzés

2009-ben rendkívül mély válságot élt meg a magyar gazdaság, a recesszió mélysége megközelítette a transzformációs visszaesés (1991-1995.) során tapasztalt mértéket. A gazdasági teljesítmény 2009. év folyamán zuhanásszerű visszaesést produkált, amely az év közepén érte el mélypontját. 2010. első felében lelassult a romló tendencia, majd növekedésbe fordult, az év második felében a gyorsulás üteme pedig már elérte a válság előtti szintet. Azonban a nemzetközi gazdasági környezet az euró övezet válságának kialakulásával 2011-ben újfent igen kedvezőtlenre vált. A magyar gazdaság növekedési üteme erőteljesen lelassult, 2012-ben pedig visszasüllyedt a recesszióba: a GDP ebben az évben 1,7%-os visszaesést produkált. Magyarországon 2016-ban gyengült a növekedés üteme, a bruttó hazai

termék volumenének bővülése 2,2 százalékos volt az előző évhez képest. 2017-ben ismét gyorsult, 4,4 százalékot ért el a hazai GDP éves növekedésének mértéke. 2018 első három negyedévében további fellendülés volt, amely az első negyedévben 4,8 százalékkal, a második negyedévben 4,7 százalékkal, a harmadik negyedévben pedig már 5,0 százalékkal bővült a magyar GDP az előző év azonos időszakaihoz viszonyítva.

A felkeresett vállalkozások nagy hányada az egy évvel korábbi felmérésben is részt vett, így az általuk közölt adatok alapján meglehetősen reális képet kaptunk. A minta reprezentatív, az a gazdaság szinte minden ágát felöleli, a mikro vállalkozásoktól kezdve a nagy multinacionális vállalatokig.

A mostani adatok szerint a munkaerőpiacon kiugró mértékű foglalkoztatás bővüléssel 2019. évben még mindig nem számolhatunk sem megyei sem régiós szinten, de vannak arra utaló jelek is, hogy a változás kedvezőbb irányba mozdulhat el. Negatív tendenciák még továbbra is érvényesülnek és érvényesülhetnek, illetve létszámléépítésekre is változatlanul lehet még számítani, bár a volumenének mértékét nem lehet előre látni. Ezek ellensúlyozásában nagy szerepük lehet a különböző támogatási formáknak, a megújult közfoglalkoztatásnak és minden olyan intézkedésnek, mely a munkanélküliség illetve a munkaerőhiány növekedésének megállítását, illetve csökkenését segíti.

Debrecen, 2019. február

Készítette:

Szabó Ferenc

MELLÉKLETEK

1. számú melléklet

FŐBB MUNKAERŐPIACI INFORMÁCIÓK

2017-2018. év

megnevezés	Hajdú-Bihar megye		Hajdú-Bihar megye		Országos		Országos	
	2017.év	2018. év	változás 2018-2017		2017.év	2018. év	változás 2018-2017	
	1 - 12 hónap	1 - 12 hónap	főben	%-ban	1 - 12 hónap	1 - 12 hónap	főben	%-ban
Nyilvántartott állásukeresők száma	25 270	23 238	-2 032	-8,0	282 970	255 310	-27 661	-9,8
férfiak	12 214	10 905	-1 309	-10,7	137 894	122 421	-15 473	-11,2
nők	13 056	12 333	-724	-5,5	145 076	132 888	-12 188	-8,4
Fizikai foglalkozású	21 389	19 750	-1 639	-7,7	234 758	212 072	-22 686	-9,7
Szellemi foglalkozású	3 865	3 476	-389	-10,1	48 212	43 238	-4 974	-10,3
Szakképzetlen	9 275	7 932	-1 344	-14,5	106 112	91 131	-14 981	-14,1
Szakképzetlen állásukeresők aránya ¹ (%)	36,7	34,1	-2,6	% pont	37,5	35,7	-1,8	% pont
legfeljebb 8 általánost végzett	11 136	10 305	-831	-7,5	122 812	111 572	-11 240	-9,2
középfokú végzettségű	12 887	11 790	-1 097	-8,5	144 004	129 023	-14 981	-10,4
gimnáziumot végzett	2 829	2 678	-150	-5,3	28 464	26 183	-2 281	-8,0
Szakképzett	15 995	15 306	-689	-4,3	176 858	164 178	-12 680	-7,2
felsőfokú végzettségű	1 248	1 143	-104	-8,4	16 148	14 707	-1 440	-8,9
25 évesnél fiatalabb	4 196	3 828	-368	-8,8	43 530	38 321	-5 209	-12,0
25-54 év között	15 363	13 695	-1 667	-10,9	173 263	154 872	-18 391	-10,6
55 év és felette	5 711	5 715	3	0,1	66 177	62 117	-4 060	-6,1
Nyilvántartott pályakezdő állásukeresők száma	3 021	2 642	-379	-12,6	29 611	24 819	-4 792	-16,2
felsőfokú végzettségű	202	167	-35	-17,3	1 341	1 046	-295	-22,0
Nyilvántartott pályakezdő állásukeresők aránya ¹ (%)	12,0	11,4	-0,6	% pont	10,5	9,7	-0,8	% pont
Tartósan nyilvántartásban lévő állásukeresők száma ²	7 422	6 600	-822	-11,1	76 727	68 666	-8 061	-10,5
Tartósan nyilvántartásban lévő állásukeresők aránya ¹ (%)	29,4	28,4	-1,0	% pont	27,1	26,9	-0,2	% pont
Járadék típusú ellátásban részesülők ³	3 023	2 838	-185	-6,1	39 863	39 514	-349	-0,9
Szegély típusú ellátásban részesülők ⁴	1 775	2 129	354	19,9	23 257	24 439	1 182	5,1
Rendszeres szociális segélyben részesülők	53	42	-12	-22,0	217	173	-44	-20,4
foglalkoztatás helyettesítő támogatás (5)	8 328	7 457	-872	-10,5	87 199	75 493	-11 706	-13,4
HAVI ÖSSZESEN								
Nyilvántartásba belépők összesen	47 475	41 961	-5 514	-11,6	574 329	530 566	-43 763	-7,6
Első alkalommal belépő	3 849	3 564	-285	-7,4	55 167	52 397	-2 770	-5,0
A hónap folyamán betölthető álláshelyek száma (db)	123 550	110 276	-13 274	-10,7	1 718 710	1 665 273	-53 437	-3,1
Újonnan bejelentett álláshelyek száma (db)	44 046	42 246	-1 800	-4,1	647 327	632 402	-14 925	-2,3
támogatott	34 896	34 906	10	0,0	448 971	438 020	-10 951	-2,4
nem támogatott	9 150	7 314	-1 836	-20,1	198 344	194 343	-4 001	-2,0

Forrás: NFSZ adattárház

1/ A nyilvántartott állásukeresők összlétszámához viszonyítva.

2/ Egy évnél régebben megszakítás nélkül minden hónapban szerepelt a nyilvántartásban.

3/ Járadék típusú ellátás - tartalmazza a munkanélküli járadékon, az állásukeresési járadékon, a vállalkozói járadékon lévőket.

4/ Segély típusú ellátás - tartalmazza az állásukeresési segély 3 változatának bármelyikét kapó állásukeresőket, az állásukeresést ösztönző juttatáson, továbbá a még nyugdíj előtti munkanélküli segélyben lévőket.

5/ 2012. január 1-jétől